

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

ГІК XIII

4. 107 (1625).

СУБОТА, 5 ВЕРЕСНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 5, 1931. No. 107 (1625). VOL. XIII.

МЕЙОР ВЕБ ПОГРОЖУЄ КОМУНІСТАМ ПІСЛЯ НАРАДИ З БЕНЕТОМ

Вінніпегський мейор Веб знову виступив з атакою на "комуністичних агітаторів", цим разом з відкритою "пересторогою", щоб вони "сприяталися" завчасу, якщо не хочуть потрапити до в'язниці.

Свою погрозу на адресу комуністичних провідників зробив фашистський мейор на останній засіданні міської ради, що відбулося в минулий понеділок вечором. Він сказав, що видано наказ розслідувати діяльність тогочасних людей, і для них готується добре місце, через яке вони не зможуть втіти.

Це є остерога для них, сказав Веб. Якщо вони не виконують наказу, то вони не повинні нікого винувати, тільки самі себе.

В подібній дусі промовляв також алдермен Мейбенк, голова міського комітету "допомоги" безробітним. Він назвав комуністів "брехунами" і сказав, що не можна брати під увагу того, що вони говорять.

А тимчасом цей закид був зовсім безосновний, бо безробітний узяв поживу, щоб показати її Фрейзерові, що вона не надається до їди. Коли безробітний позбавлено за це допомоги, він з розпучки кинув каменем у вікно, щоб дістатися на поліційну станцію, де йому бодай дадуть їжастиця.

Помимо цих фактів, пропозиції тов. Вудсом, алдермен Мейбенк сказав, що вони є "неправдиві", бо він нібито з минулого переконався, що представники Товариства Безробітних говорять "неправду". Тому він сказав, що зовсім не треба "витрачувати часу" на вислуховання делегації від цієї організації.

Мейбенк признав також, що якби наведені тов. Вудсом випадки й були правдиві, то Фрейзера не можна за них винувати, бо він має дуже малу відповідальність, а вся відповідальність падає на комітет допомоги безробітним.

Тим самим Мейбенк признав, що Фрейзер є лише підчиненим урядовцем департаменту і що всю вину за позбавлення безробітних допомоги та невідповідні харчі в міській кухні для безробітних поносить не він, але міський комітет допомоги безробітним, що є під контролем міської ради й головою якого є Мейбенк.

У своїм випадку проти комуністичного мейора Веба назвав тов. Вудса "агітатором", який хоче лише робити "заколот".

Перехвалки й погрози Веба на адресу комуністів, про які ми згадали на початку, мають тісний зв'язок з недавнім побутом прем'єра Бенета у Вінніпегу. Веб сказав, що видано наказ розслідувати діяльність "комуністичних агітаторів" і що на них готується місце, через яке вони не зможуть втіти.

Хто видав той наказ, Веб не сказав, але з повищеного можна бачити, що мейор радився з Бенетом над тим, як здавити рух безробітних, що є під проводом комуністів, і Бенет одобрив плани Веба в цій справі. Тому така хвалькувата заява Веба, а навіть "пересторога" на адресу "комуністичних агітаторів".

Однак Веб не залякає цим безробітних. У відповідь на його заяву безробітні Вінніпегу послали свою організацію, Краєве Товариство Безробітних, і під проводом Комуністичної Партії поведуть ще завзятішу боротьбу за працю або повне утримання — за соціальне забезпечення коштом держави.

Веб і Мейбенк виступили зі своїми атаками на комуністів після того, як тов. Т. О. Вудс, секретар комітету закладів Краєвого Товариства Безробітних, представники цього комітету були в тих двох тилах і щоб найменше трох членів Товариства Безробітних звільнити від роботи для міста, щоб вони могли віддати весь свій час для полегдження справ безробітних.

Тов. Вудс сказав, що А. Мекнамара, заступник міністра публичних робіт у провінціальному уряді, приймає такі заклади від Товариства Безробітних, але Дж. Д. Фрейзер, що завідує міським департаментом допомоги безробітним, поступає зовсім інакше. Він не дозволяє членам комітету закладів говорити й відкидає справи, які пропонує йому комітет.

Тов. Вудс навів випадок, як одного безробітного позбавлено допомоги за те, що він нібито "вкрав" поживу з кухні для

безробітних. А тимчасом цей закид був зовсім безосновний, бо безробітний узяв поживу, щоб показати її Фрейзерові, що вона не надається до їди. Коли безробітний позбавлено за це допомоги, він з розпучки кинув каменем у вікно, щоб дістатися на поліційну станцію, де йому бодай дадуть їжастиця.

Помимо цих фактів, пропозиції тов. Вудсом, алдермен Мейбенк сказав, що вони є "неправдиві", бо він нібито з минулого переконався, що представники Товариства Безробітних говорять "неправду". Тому він сказав, що зовсім не треба "витрачувати часу" на вислуховання делегації від цієї організації.

Мейбенк признав також, що якби наведені тов. Вудсом випадки й були правдиві, то Фрейзера не можна за них винувати, бо він має дуже малу відповідальність, а вся відповідальність падає на комітет допомоги безробітним.

Тим самим Мейбенк признав, що Фрейзер є лише підчиненим урядовцем департаменту і що всю вину за позбавлення безробітних допомоги та невідповідні харчі в міській кухні для безробітних поносить не він, але міський комітет допомоги безробітним, що є під контролем міської ради й головою якого є Мейбенк.

У своїм випадку проти комуністичного мейора Веба назвав тов. Вудса "агітатором", який хоче лише робити "заколот".

Перехвалки й погрози Веба на адресу комуністів, про які ми згадали на початку, мають тісний зв'язок з недавнім побутом прем'єра Бенета у Вінніпегу. Веб сказав, що видано наказ розслідувати діяльність "комуністичних агітаторів" і що на них готується місце, через яке вони не зможуть втіти.

Хто видав той наказ, Веб не сказав, але з повищеного можна бачити, що мейор радився з Бенетом над тим, як здавити рух безробітних, що є під проводом комуністів, і Бенет одобрив плани Веба в цій справі. Тому така хвалькувата заява Веба, а навіть "пересторога" на адресу "комуністичних агітаторів".

Однак Веб не залякає цим безробітних. У відповідь на його заяву безробітні Вінніпегу послали свою організацію, Краєве Товариство Безробітних, і під проводом Комуністичної Партії поведуть ще завзятішу боротьбу за працю або повне утримання — за соціальне забезпечення коштом держави.

Торонтонські робітники влаштували бурливу демонстрацію в судовій салі

ПОЛІЦІЯ РОЗГАНЯЄ РОБІТНИКІВ ПРИ ПОМОЦІ ПОЖАРНИХ СИКАВОК. — СІПРАВИ ВСІХ АРЕШТОВАНИХ ТОВАРИШІВ ПЕРЕДАНО ДО ВИЩОГО СУДУ.

В середу 2 вересня відбулося в поліційнім суді в Торонто преліминарне переслухання товаришів, членів Політичного Бюро Комуністичної Партії та інших, яких арештувано недавно під обвинуваченням, що вони належать до "незаконного товариства".

Депеші до капіталістичної преси повідомляють, що торонтонські робітники влаштували в судовій салі бурливу демонстрацію для виявлення симпатій до арештованих. Демонстрація була така бурлива, що поліція прогнала робітників аж при допомозі пожарних сикавок. Докладніших відомостей про цю демонстрацію депеші не подіють.

На переслухання покликано таких товаришів: Тима Бака, А. Т. Гила, Малколма Бруса, Івана Бойчука, Т. А. Юена, М. Голіського, Матвія Поповича (якого арештувано попередньої ночі) та Дж. Качіка. Справи всіх передано до вищого суду.

Обвинувачення проти тов. Ф. Уїрніна відтягнуто.

Всіх підсудних, яких справи передано до вищого суду, випущено за бейлом на таку суму, що було визначено після їх арештування.

Адвокат підсудних Гю Джан МекДоналд повідомив суд, що він намагається за бейлом на таку суму, що було визначено після їх арештування.

Всіх арештованих товаришів обвинувачує прокуратор провінції Онтеріо на підставі доміняльного кримінального кодексу.

Боронить арештованих Канадська Робітничо-Оборонча Ліга, яка заложила за них бейли перший раз на суму 102,000 доларів, включаючи й бейла тов. Уїрніна.

Тепер більше як колі робітники цілої Канади мусять поспішити з негайною фінансовою допомогою на оборону товаришів у суді.

П'ЯТЬ УБИТИХ І 50 ПОРАНЕНИХ НА ДЕМОНСТРАЦІЇ.

КВІТО, Еквадор, 2 вересня. — Вчора вечором убито п'ять осіб і 50 поранено, коли поліція і військо стріляли до юрби, що влаштувала протестатійну демонстрацію проти надання сирникового монополію в Еквадорі шведському тростові.

ПАРЛЯМЕНТ БУДЕ СКЛИКАНИЙ 8 ВЕРЕСНЯ.

ЛОНДОН, 2 вересня. (А.П.) — При кінці щоденного засідання нового кабінету сьогодні по полудні оповіщено, що спеціальна сесія парламенту буде скликана 8 вересня.

ПОСТАВЛЯТЬ КАНДИДАТА ПРОТИ МЕКДОНАЛДА.

ЛОНДОН, 2 вересня. — Голова сігемського відділу партії праці заявив прем'єрові МекДоналдові, що проти нього буде поставлений кандидат, якщо він схотів би кандидувати в наступних загальних виборах. МекДоналд заступає округ Сігем у парламенті.

70,000 РОБІТНИКІВ У БРАЗИЛІ НА СТРАЙКУ.

САО ПАУЛЬО, Бразилія, 29 серпня. — Внаслідок страйку около 70,000 робітників закрили майже всі текстильні фабрики в провінції Сао Паульо. Страйкері домаються 8-годинного дня праці, підвишки платні і свавування дитячої праці.

ЗНИЩИЛИ 635,194 МІШКІВ КАВИ В БРАЗИЛІ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 26 серпня. — За перших 20 днів цього місяця краєва кавова рада знищила 635,194 мішків гіршого гатунку кави, щоб таким чином підняти ціну на неї. Частина кави спалено, а частину кинено в море. Помімо домагання робітничих організацій, щоб каву, на яку нема покупців, роздати для бідного населення, кавова рада дала нищити цей продукт.

ЗАКРИТО ФІЛІО БАНКУ В САСКЕВАНІ.

—Що економічна криза в Канаді далі поглиблюється, про це свідчить дальше закриття банків. Депеша до капіталістичної преси з Айтуні, Саск, доносить, що там закрилася 28 серпня філія Кевідіен Бенк оф Комерс, яка існувала 12 років. Два роки тому в Айтуні було два банки, а тепер нема ні одного.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ

Спеціальні збори всіх членів українських робітничих організацій (ТУРФДім, РЗТ, Жінсекцій, Секції Молоді й ТОДОВИРНАЗУ) у Вінніпегу відбудуться в суботу, 5 вересня, в год. 8.30 вечором, в салі Укр. Роб. Дому. Всі члени обов'язково повинні прийти на ці збори, що скликаються у важних справах. При вході до салі треба виказатися членською книжечкою.

ЗАСІДАННЯ ТРЕЙДС ЕНД ЛЕЙБОР КАНВІСЛУ РОЗБИЛОСЯ, КОЛИ ГОЛОВА ВІДКИНУВ ВНОСОК З ПРОТЕСТОМ ПРОТИ АРЕШТІВ КОМУНІСТІВ

Реакційний провід вінніпегського Трейдс енд Лейбор Канвिसлу підтримує фашистський уряд Бенета в його намірі на революційний робітничий рух в Канаді, а в першу чергу на Комуністичну Партію, і внаслідок того останнє засідання цієї організації розбілося, коли рядові делегати поставили вносек, щоб запротестувати проти арештування членів Політичного Бюро Комуністичної Партії.

На засіданні Трейдс енд Лейбор Канвिसлу, що відбулося в минулий вівторок вечором, дня 1-го вересня, делегат Темісон здавав звіт із засідання міської ради і сказав між іншим, що міська рада запротестувала проти наміру Вінніпегської Електричної Компанії дати лише по одному робітникові в стріткарах, що ходять по Парк Лайн.

Далі в своїм звіті Темісон заявив, що мейор Веб виголосив на засіданні політичну промову, в якій виправдував прем'єра Бенета за його становище супроти безробітних та осергівав комуністів і їхніх симпатиків, щоб вони не пробували робити ніякого "заколоту", бо "закон і порядок" буде втриманий за всяку ціну.

Після звіту Темісона ухвалено вносек з протестом проти наміру електричної компанії зменшити число робітників у стріткарах на Парк Лайн на тій підставі, що 40 робітників будуть позбавлені праці і збільшиться число безробітних у Вінніпегу.

Після ухвалення внеску зазврав слово тов. І. Пастух, делегат від юній залізничних ковалів, і заявив, що не можна пропустити мовчки виступу Веба, який був звернений в першу чергу проти безробітних, що збираються на Маркет Сквер і домаються права на життя.

Веб сказав, що закон, який ухвалено недавно в парламенті і який дає необмежені права урядові у здавлюванні робітничого руху, буде застосований і в Вінніпегу, про що перекладається вже мейор Веб.

На підставі 98 точки кримінального закону вже арештовано провідників Комуністичної Партії, сказав тов. Пастух. Ми не можемо сидіти з заложеними руками й дивитися на це мовчки, але мусимо запротестувати проти цього.

Після того тов. Пастух зробив вносек, щоб Трейдс енд Лейбор Канвисл запротестував проти арештування членів Політичного Бюро Комуністичної Партії Канади та інших комуністичних провідників.

Ще не всім ніхто внеску поперти, як голова Вільямс заявив з обуренням, що не приймає внеску, при чім сказав: "Я бажав би, щоб їх усіх заарештували", себто всіх комуністів.

Проти такого виступу соціал-фашистського голови запротестував делегат Темісон і домагався, щоб він відтягнув свій вислів. Але Вільямс відмовився це зробити.

Тоді делегат МекЛавд також зажадав, щоб голова відтягнув свій вислів, а коли Вільямс відмовився, він зробив вносек з висловом недовіри для голови. Цей вносек негайно підтримав інший делегат.

Реакційна машина побачила, що вносек перейде і це буде великим політичним для неї, а перемогою для комуністів. Щоб рятувати якоесь положення, один делегат зробив вносек, щоб закінчити мітинг.

І хоч голова мав перед собою попертий вносек з висловом недовіри для нього, він зігнувся його і взяв під голосування вносек на закінчення мітингу, що був зроблений пізніше. В цім випадку він зовсім не звертав уваги, що поломав всякі правила щодо перепроводжування мітингу.

Але й саме голосування він перепроводив у такий спосіб, щоб на його вишло. Він запитав лише, хто є за вносек, а зовсім не питав, хто є проти нього.

Коли далися чути голоси "Ай" (за), він встав, а за ним секретар, і вони вийшли з салі разом зі своїми сторонниками. Дарма, що делегати домагалися, щоб перевести голосування піднесенням рук і рахувати голоси за і проти.

Около 45 делегатів, себто дві третини, обурені таким характером голови, залишилися в салі й вибрали зпоміж себе делегацію з п'ятих і вислали її до ексекутиви з проханням, щоб вона повернула і продовжувала мітинг.

За якийсь час делегація прийшла і сповістила, що ексекутива відмовляється продовжати мітинг. Один член ексекутиви сказав делегації, що кожний делегат залізничних робітників повинен відкритися від внеску тов. Пастуха.

Після вислухання звіту делегації рішено вислати петицію до ексекутиви за підписами всіх присутніх делегатів, щоб вона скликала спеціальний мітинг Трейдс енд Лейбор Канвислу в наступний вівторок для дальшого обговорювання справ, що залишилися з попереднього мітингу.

В такий спосіб трейд-юній реакційні бюрократи хотіли задушити голос рядових делегатів, що домагалися запротестувати проти арештування членів Політичного Бюро Комуністичної Партії Канади.

Ця справа буде наново піднесена на наступному засіданні Трейдс енд Лейбор Канвислу.

Реакційний провід вінніпегського Трейдс енд Лейбор Канвислу підтримує фашистський уряд Бенета в його намірі на революційний робітничий рух в Канаді, а в першу чергу на Комуністичну Партію, і внаслідок того останнє засідання цієї організації розбілося, коли рядові делегати поставили вносек, щоб запротестувати проти арештування членів Політичного Бюро Комуністичної Партії.

На засіданні Трейдс енд Лейбор Канвислу, що відбулося в минулий вівторок вечором, дня 1-го вересня, делегат Темісон здавав звіт із засідання міської ради і сказав між іншим, що міська рада запротестувала проти наміру Вінніпегської Електричної Компанії дати лише по одному робітникові в стріткарах, що ходять по Парк Лайн.

Далі в своїм звіті Темісон заявив, що мейор Веб виголосив на засіданні політичну промову, в якій виправдував прем'єра Бенета за його становище супроти безробітних та осергівав комуністів і їхніх симпатиків, щоб вони не пробували робити ніякого "заколоту", бо "закон і порядок" буде втриманий за всяку ціну.

Після звіту Темісона ухвалено вносек з протестом проти наміру електричної компанії зменшити число робітників у стріткарах на Парк Лайн на тій підставі, що 40 робітників будуть позбавлені праці і збільшиться число безробітних у Вінніпегу.

Після ухвалення внеску зазврав слово тов. І. Пастух, делегат від юній залізничних ковалів, і заявив, що не можна пропустити мовчки виступу Веба, який був звернений в першу чергу проти безробітних, що збираються на Маркет Сквер і домаються права на життя.

Веб сказав, що закон, який ухвалено недавно в парламенті і який дає необмежені права урядові у здавлюванні робітничого руху, буде застосований і в Вінніпегу, про що перекладається вже мейор Веб.

На підставі 98 точки кримінального закону вже арештовано провідників Комуністичної Партії, сказав тов. Пастух. Ми не можемо сидіти з заложеними руками й дивитися на це мовчки, але мусимо запротестувати проти цього.

Після того тов. Пастух зробив вносек, щоб Трейдс енд Лейбор Канвисл запротестував проти арештування членів Політичного Бюро Комуністичної Партії Канади та інших комуністичних провідників.

Ще не всім ніхто внеску поперти, як голова Вільямс заявив з обуренням, що не приймає внеску, при чім сказав: "Я бажав би, щоб їх усіх заарештували", себто всіх комуністів.

Проти такого виступу соціал-фашистського голови запротестував делегат Темісон і домагався, щоб він відтягнув свій вислів. Але Вільямс відмовився це зробити.

Тоді делегат МекЛавд також зажадав, щоб голова відтягнув свій вислів, а коли Вільямс відмовився, він зробив вносек з висловом недовіри для голови. Цей вносек негайно підтримав інший делегат.

Реакційна машина побачила, що вносек перейде і це буде великим політичним для неї, а перемогою для комуністів. Щоб рятувати якоесь положення, один делегат зробив вносек, щоб закінчити мітинг.

І хоч голова мав перед собою попертий вносек з висловом недовіри для нього, він зігнувся його і взяв під голосування вносек на закінчення мітингу, що був зроблений пізніше. В цім випадку він зовсім не звертав уваги, що поломав всякі правила щодо перепроводжування мітингу.

Але й саме голосування він перепроводив у такий спосіб, щоб на його вишло. Він запитав лише, хто є за вносек, а зовсім не питав, хто є проти нього.

Коли далися чути голоси "Ай" (за), він встав, а за ним секретар, і вони вийшли з салі разом зі своїми сторонниками. Дарма, що делегати домагалися, щоб перевести голосування піднесенням рук і рахувати голоси за і проти.

Около 45 делегатів, себто дві третини, обурені таким характером голови, залишилися в салі й вибрали зпоміж себе делегацію з п'ятих і вислали її до ексекутиви з проханням, щоб вона повернула і продовжувала мітинг.

За якийсь час делегація прийшла і сповістила, що ексекутива відмовляється продовжати мітинг. Один член ексекутиви сказав делегації, що кожний делегат залізничних робітників повинен відкритися від внеску тов. Пастуха.

Після вислухання звіту делегації рішено вислати петицію до ексекутиви за підписами всіх присутніх делегатів, щоб вона скликала спеціальний мітинг Трейдс енд Лейбор Канвислу в наступний вівторок для дальшого обговорювання справ, що залишилися з попереднього мітингу.

В такий спосіб трейд-юній реакційні бюрократи хотіли задушити голос рядових делегатів, що домагалися запротестувати проти арештування членів Політичного Бюро Комуністичної Партії Канади.

Ця справа буде наново піднесена на наступному засіданні Трейдс енд Лейбор Канвислу.

Відплату за його зраду робітничих інтересів та за оборону капіталізму, Томас зробив директором Великої Західної Залізничної. Про це довідався довірчано кореспондент Канадської Преси від одного чоловіка, що є добре ознайомлений з Томасом і справами залізниць.

У відповідь на його зраду робітничих інтересів та за оборону капіталізму, Томас зробив директором Великої Західної Залізничної. Про це довідався довірчано кореспондент Канадської Преси від одного чоловіка, що є добре ознайомлений з Томасом і справами залізниць.

ФРАНЦІЯ ПРИМУСИЛА АВСТРІЮ ЗРЕКТИСЯ МИТНОГО СОЮЗУ З НІМЕЧЧИНОЮ

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 3 вересня. — Німеччина й Австрія, через своїх міністрів закордонних справ у нон-европейській комісії, зреклись сьогодні митного союзу, який вони пропонували заключити кілька місяців тому.

Др. Йоган Шобер від імені Австрії заявив, що його уряд порозумівся з Німеччиною й не буде нічого більше робити в цій справі, а др. Юлій Курціус від імені Німеччини підтвердив цю заяву.

Зректення пропонуваного

митного союзу не було добровільне, але вимушене Францією. Критичне фінансове положення Австрії заставило її до цього кроку.

Лише пару днів тому Банк Англії зажадав від Австрії звороту позички в сумі 21,400,000 доларів і австрійський уряд примушений був звернутися до Франції, щоб вона допомогла йому сплатити цю суму. Нема сумніву, що в заміну за цю обіцянку "допомоги" Австрія була примушена зректися митного союзу з Німеччиною.

"РОБІТНИЧОГО" МІНІСТРА ТОМАСА ЗРОБЛЯТЬ ДИРЕКТОРОМ ЗАЛІЗНИЧОЇ КОМПАНІЇ

ЛОНДОН, 31 серпня. — Хоч Д. Г. Томас був примушений сьогодні зрештитувати з генерального секретаря Краєвої Юній Залізничної, щоб залишитися в "національній" уряді МекДоналда, то проте він не потребує журитися, що буде далі робити, як не стане теперішнього уряду.

У відповідь на його зраду робітничих інтересів та за оборону капіталізму, Томас зробив директором Великої Західної Залізничної. Про це довідався довірчано кореспондент Канадської Преси від одного чоловіка, що є добре ознайомлений з Томасом і справами залізниць.

В ГАЛИЧИНІ ВБИТО ГОЛУФНА, ВИЗНАЧНОГО ДІЯЧА В ТАБОРІ ПІДСУДЧИКІВ

Депеша до "Нью Йорк Таймса" з Варшави від 29 серпня повідомляє, що в Трускавці, в Східній Галичині, невідомі люди вбили вистрілами Талеуша Голуфна, віцепрезидента польського союму й визначного діяча в таборі підсудчиків. Три напасники, що доконали замаху, втікали в темноті. Польська влада осуджує в цім ділі українських терористів.

Голуфко, колишній соціаліст, головню займався справами національних меншостей і недавно тому провадив переговори з унівсіями від імені польського уряду.

Депеша до "Н. Й. Таймса" кінчиться такою заміткою: "Подія в Трускавці виявляє, що Східня Галичина, яку рік тому так рішуче пацифікували карні експедиції і досі є далека від дійсного спокою".

Депеша до "Нью Йорк Таймса" з Варшави від 29 серпня повідомляє, що в Трускавці, в Східній Галичині, невідомі люди вбили вистрілами Талеуша Голуфна, віцепрезидента польського союму й визначного діяча в таборі підсудчиків. Три напасники, що доконали замаху, втікали в темноті. Польська влада осуджує в цім ділі українських терористів.

Голуфко, колишній соціаліст, головню займався справами національних меншостей і недавно тому провадив переговори з унівсіями від імені польського уряду.

Депеша до "Н. Й. Таймса" кінчиться такою заміткою: "Подія в Трускавці виявляє, що Східня Галичина, яку рік тому так рішуче пацифікували карні експедиції і досі є далека від дійсного спокою".

ОДНОГО РОБІТНИКА ВБИТО І 20 ПОРАНЕНО

САРАГОССА, Еспанія, 2 вересня. — Тут продовжалися сьогодні розрухи й усі торговельні та індустриальні заклади внаслідок генерального страйку. Поліція й цивільна гвардія розганяли юрби робітників і пошукували за провідниками страйку. Від понеділка до сьогодні вбито одного робітника й 20 поранено.

БАРЦЕЛЬОНА, Еспанія, 2-го вересня. — Вазні в місцевій

в'язниці збунтувалися сьогодні й підпалили в'язницю та звели боротьбу із сторожею. Підчас боротьби дано кілька вистрілів.

ЛЬОКАВТ ТЕКСТИЛЬНИХ РОБІТНИКІВ В АТЕНАХ. АТЕНИ, Греція, 29 серпня. — Текстильні підприємці в Атенах рішили закрити всі свої фабрики, щоб льокавтом примусити робітників прийняти знижку платні.

МАЙНЕРІ В НОВІЙ СКОШІ ПРОТЕСТУЮТЬ

СІДНІ, Нова Скошія, 2 вересня. — Майнері в Новій Скошії починають протестувати проти нужденної платні, яку уряд пропонує платити для безробітних при урядових роботах. Майнерські льокали в Каледоні й Вікторі перші запротестували проти пропозиції уряду платити лише по 30

центів на годину і є вигляди, що таке становище займуть усі 12,000 майнерів у 26 дистрикті.

На підставі урядової скалі робітники діставали би \$2.40 на день, однак вони кажуть, що їм потрібно щонайменше \$3.40 на день, щоб звести кінці до купи.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TWICE WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заліковане в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Будівлі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КІЛЬКА СЛІВ В СПРАВІ ДВОХ ВІДОЗВ

В минулому числі нашої газети вмістили ми дві відозви: одну — Канадської Робітничої Оборонної Ліги, а другу — Міжнародної Червоної Допомоги (у відозві в минулому числі "УРВ" помилково перекладено на "Міжнародна Робітничка Оборона"). В першій відозві закликається робітництво Канади до оборони Комуністичної Партії Канади й її провідників перед наступом капіталу на загнаних компарті в підземелля, а в другій закликається робітництво Європи й Америки протестувати проти білого терору в країнах, що межують з Радянським Союзом, а зокрема в Польщі.

Справа, що її обговорюється в першій відозві, ясна нашим читачам, бо про неї ось вже кілька тижнів пишеться в кожному числі "УРВ". Але суть справи полягає не в тому, щоб одразу запротестувати проти арештування провідних товаришів та одностороннього зібрання жертв на їхню оборону. Справа в тому, щоб докласти оборони комуністичної партії зорганізувати робітничі маси: трейд-юні, товариства безробітних, культурно-освітні, заповомогі та ін. робітничі організації, і якнайбільше число трудящих та поступових елементів взагалі. Це значить — поправити сталу кампанію докляти цієї справи так, щоб на оборону компартії, на оборону права організуватися, права висловлювати свої думки, права боротися — підняти величезну частину населення Канади.

Телеграма з Торонто до буржуазної преси доносить, що 2 вересня відбулося там преліминарне переслухання арештованих товаришів. Саме напередодні того переслухання арештовано ще т. М. Поповича. Видно, що поліції не доставало ще до комплексу попередньо арештованих т. Поповича й вона його доповнила.

Робітники, що зібрані в залі суду під час переслухання, влаштували обвинуваченням овацією і поліція муслила як водою заливати залу суду, щоб вигнати робітників. Це показує, що робітники стають в обороні своєї партії і своїх провідників. Справа пішла до вищого суду, який відбудеться правдоподібно в жовтні, або в листопаді. Отже цієї справи не сміється припиняти, а навпаки, треба докласти всіх старань, щоб даги партії й товаришам масову оборону трудящих, організуючи їх для цієї справи та збираючи жертви, які треба засилати до Канадської Робітничої Оборонної Ліги.

Друга справа, яку треба тісно злучити в цій кампанії з першою — це протести проти білого терору в Польщі, в державах, що межують з Радянським Союзом, на Балканах й в Італії. Головним же чином в Польщі.

Недавно тому уряд Польщі постановив скасувати ті жорстокі привілеї, що їх мали політичні в'язні і зрівняти їх з кримінальними в'язнями. Хоч шляхетська Польща своїми звірськими знущаннями над політичними в'язнями в тюрмах давно вже випередила буншу царську Росію, то проте останньою постановою вона побіла світовий рекорд в посиленні тюремного режиму для політв'язнів, зрівнюючи їх із звичайними кримінальниками, з вбивцями, злодіями і т. ін.

10,000 робітників і селян, революційної інтелігенції, що сидять в казематах польських тюрем, буде поставлено на стопу кримінальних злочинців, де їм буде заборонено читати (найдороше, що є для революціонера), де над ними буде знущатися кожний поліційний шпиг в сто разів гірше, як над кримінальниками, бо то для того ж якраз і каються так звані політичні в'язні. Як говориться у відозві, політв'язні в багатьох польських тюрмах проголосили голодовку страйк — однакова їхня зброя, якою вони можуть протестувати проти насильства над собою. Але уряд Пілсудського не зверне на цей протест уваги, бо для него байдуже, що політв'язні вимруть голодовою смертю. Тому Міжнародна Червона Допомога в Берліні закликає європейський й американський пролетаріят до масових протестів проти цього акту польсько-шляхетського уряду.

Канадське робітництво й незалежне фармерство, всі наші організації, проводячи кампанію оборони компартії й її провідників, повинні одночасно підняти однодушний протест проти звірств в польських тюрмах, головню проти цього найновішого ганебного акту польської шляхти, засилаючи гострі телеграфічні протести до уряду Пілсудського у Варшаві, до польського амбасадора у Вашингтоні та до польського генерального консула в Монреалі.

На масових вічах, влаштованих разом з робітниками інших національностей, промовці в різних мовах повинні широко висвітлити трудящим страшний режим в польських тюрмах, мурдуння політичних в'язнів в душній тюрмі, про що широко писалося недавно в нашій пресі, зібрати всі ці матеріали й предложити на конференціях різних робітничих організацій, щоб промовці в різних мовах, годуючи в англійській мові, познайомилися з ними й широко висвітлювали на масових мітингах. Треба також, поскільки можливо, використати ці матеріали й цілу кампанію в місцевій англійській пресі. Усі відділи ТОДОВИР-НАЗУ й інших наших організацій повинні взятися за це діло й зробити все можливе, щоб ця справа стала широко відомою трудящим інших національностей.

Оборону компартії Канади й протест проти білого терору в Польщі й ін. країнах треба злучити в одну могутню кампанію трудящих мас Канади.

ДРУГА ПЯТИРІЧКА В СРСР -- ЦЕ ПЯТИРІЧКА ДОБРОБУТУ

Коли в цілому капіталістичному світі трудящі маси шораз гірше бідніють, то в Радянському Союзі добробут трудящих стало поліпшувється.

Комісія для длянвання господарства Радянського Союзу закінчила вже приготівчі роботи над другим п'ятирічним планом і проект другої п'ятирічки подано до публічного ввідома.

В другій п'ятирічці кладеться головну вагу на сільське господарство; на поширення посівної площі зернових культур, технічних рослин, на збільшення хову худоби й гурдовини, на індустріалізацію і механізацію сільського господарства.

Перша п'ятирічка проводилась під знаком розбудови великого промислу. Будуються й вже виконуються величезні промислові заводи, цілі промислові міста як Магітогорськ, величезні електричні станції.

Перша п'ятирічка створює сильну підставу для дальшого розвитку соціалістичної господарства Радянського Союзу. Створення цієї підстави в так скорому часі вимагало надзвичайного зусилля всього населення Рад. Союзу, вимагало величезних вкладів, і, зрозуміла річ, що це мусіло відбутись деякою недостаткою в других галузях господарства Рад. Союзу, в галузі легкого промислу, що виробляє предмети безпосереднього вжитку. В часі будівництва величезних промислових заводів, не могло радянське господарство виробляти доволі продуктів щоденної потреби, і в Рад. Союзі був деякий брак їжі.

Друга п'ятирічка має на меті в першу чергу усунути цей брак, збільшити виріб продуктів щоденної потреби й особито вагу в другій п'ятирічці кладеться на сільське господарство, що є основою харчевого промислу й доставляє сировину для так званого легкого перетворчого промислу.

В другій п'ятирічці передбачується збільшення посівної площі до 200 мільйонів гектарів землі, та примінення для оброблювання землі машин, штучних погноїв, наводнювання, ужиття електричних моторів — що має облекшити працю й вдвоє збільшити врожай.

Хов худоби має збільшити в 2 і пів рази, а пекання технічних рослин має втроє поліпшитись.

З цілою посівної площі припадає 155 мільйонів гектарів на колгоспи, а 45 мільйонів гектарів на радянські господарства.

Ужиття електричної сили в сільському господарстві має бути поширене на стільки, що 10—15 мільйонів гектарів буде оброблюване електричними моторами.

Поширюється значно сітку сільсько-господарських фахових шкіл, так, що 6—7 мільйонів сільських робітників одержать фахове вишколення, а крім того дасться сільському господарстві півтора мільйона агрономів з вищою освітою.

Друга п'ятирічка — це праця над збільшенням загального добробуту всього населення Радянського Союзу, що в часі першої п'ятирічки, в часі величезної розбудови великого промислу мусіло ошадніше і скромніше жити. І так як перша п'ятирічка була п'ятирічкою великого будівництва, так друга буде п'ятирічкою загального добробуту.

Але... оте трикляте "але" — це тільки через него не терпіла "українська справа" — зара обидва вони зійшли зі сцени.

Гендерсон, міністер "лейбур партії" закордонних справ, голова комітету трох Ліг Націй, в руках якого була ціла "українська справа" — зрезигнував з уряду МекДоналда. Вже не тільки не буде в комітеті трох, як голова, але й взагалі не буде вже його на вересневій сесії Ліг Націй, де ота бідна "українська справа" (угода польської шляхти з галуциськими) буде обговорюватись (як що взагалі — буде?).

А це ж була самотня надія! Доказала цілому світові, що вона єдина є справжньою наукою, яка несе визволення людству, тоді як капіталістична наука принесла народам море крові й ріки сліз — горе, нужду, 70 мільйонів безробітних (офіційна статистика Ліг Націй) й нечувані фінансові банкруцтва.

Чому ви про це нічого не пишете? Самі ж кажете, що навіть "некультурні" турки сміються тепер з тої науки й ризику своїх студентів вчити дома, а не в європейських брехунів.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

От, як доносить телеграми, комісія Ліг Націй береться вже студіювати науку Літвінєва про економічний неспад, а ундо-петлюрівської науки й пси не хочуть лизати, щоб не отроїтися.

УНДО-СУСО-ПЕТЛЮРІВЩИНА ВТРАТИЛА ДВОХ ПРИЯТЕЛІВ

Як заглянеш в якунебудь чи старокраєву чи канадську ундо-сусо-петлюрівську газету, то в кожній з них вчитатись, скільки то "українська справа" має "приятелів".

Гендерсон — приятель "української справи", Голуфко — приятель, Малон, Макогон, Ріс Дейвіс, Джеймс Бар і ціла "лейбур партія" — все це неабиякі "приятелі української справи".

Коли всі інші є тільки "приятелі", то Гендерсон і Голуфко — це надійні приятелі, що провадять "реальну політику" — угоду польської шляхти й ундо-петлюрівщини.

Але... оте трикляте "але" — це тільки через него не терпіла "українська справа" — зара обидва вони зійшли зі сцени.

Гендерсон, міністер "лейбур партії" закордонних справ, голова комітету трох Ліг Націй, в руках якого була ціла "українська справа" — зрезигнував з уряду МекДоналда. Вже не тільки не буде в комітеті трох, як голова, але й взагалі не буде вже його на вересневій сесії Ліг Націй, де ота бідна "українська справа" (угода польської шляхти з галуциськими) буде обговорюватись (як що взагалі — буде?).

А це ж була самотня надія! Доказала цілому світові, що вона єдина є справжньою наукою, яка несе визволення людству, тоді як капіталістична наука принесла народам море крові й ріки сліз — горе, нужду, 70 мільйонів безробітних (офіційна статистика Ліг Націй) й нечувані фінансові банкруцтва.

ШИЛО ВИЛАЗИТЬ З МІШКА

Коли на Радянській Україні викрито було "Спілку Визволення України", що під проводом академіка СЗ Єфремова звилася собі була тепленьке кубельце у Всеукраїнській Академії Наук, радянська влада приглянулася блище до цієї наукової установи та до її наук, на які видавала великі суми, провела в ній чистку з різних петлюрівських елементів, що нічого сдільного з наукою не мали, а саму ВУАН поставила на стопу служення трудящим масам і соціалістичному будівництву.

Замість копатися в старовині, від кого походили гетьмани та отамани, радвілада заставила академіків покатися в природних багатствах Донбасу, дати культурне знання донабським робітникам, покатися в скалах Дніпрельстану, вивчити загальні багатства України та вказати трудящим шляхи для їх скорішого розроблення й використання.

Розуміється, через те перестали виходити друком деякі видання ВУАН, як "Україна", "Бібліологічні Вісті", а на їх місце почали виходити такі наукові видання, що давали б трудящим змогу вчитися по них корисним наукам, а не студіювати родословню "великих людей".

Жовтоблаткина преса, як звичайно, розіпалася, що радянська влада "нищить українську культуру". "Діло" з 15 серпня містить редакційну статтю петлюрівця Ст. Сірополка з приводу того, що "припиняється це один науковий журнал, а саме "Бібліологічні Вісті". І плаче цей Сірополко, а з ним цілий ундо-петлюрівський штаб (редакційна ж стаття!) мовляв, журнал цей виходив ще від 1923 року під редакцією

Ю. Меженка, був дуже науковий, бо "редакція зуміла надати "Б. Вістям" шілковито науковий характер — без жадної домішки марксо-ленінської науки та освяченої нею діалектично-матеріалістичної методі".

А далі: "Нема чого казати, що це не зовсім відповідало тій системі, яка панує на Рад. Україні, де наука, як і кожна діялка політично-громадянського життя, має йти лише тими шляхами, які для того визначені радвладю".

А так, так, панове ундо-петлюрівці. Тільки тими шляхами повинна йти наука, тільки марксістсько-ленінськими шляхами, бо це шляхи на користь трудящих мас. А ви бажали б, щоб наука йшла шляхами, визначеними польською шляхтою, петлюрівщиною, що у свою чергу її визначає цей шлях міжнародний імперіалізм. Ні, радянська влада красню дякує вам за таку науку.

Але коли вже говорити про таку ославлену вами західню науку й цивілізацію, то чому ви, вміщуючи на своїх шпальтах новинку під наголовком "Туреччина сміється з Європи", в якій говориться, що турецька держава до цього часу видавала мільйони на удержання своїх студентів закордон, постановила більше своїх студентів на науку закордон не посилати, бо світова криза показала, що західньо-європейські економісти із своєю наукою не тільки провалилися, але й осмішилися — то, повторюємо — подаючи що новинку, чому ви не написали редакційної статті про провал тієї науки, але накидається на марксо-ленінську науку, яка збудівництві соціалізму СРСР

науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

От, як доносить телеграми, комісія Ліг Націй береться вже студіювати науку Літвінєва про економічний неспад, а ундо-петлюрівської науки й пси не хочуть лизати, щоб не отроїтися.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

От, як доносить телеграми, комісія Ліг Націй береться вже студіювати науку Літвінєва про економічний неспад, а ундо-петлюрівської науки й пси не хочуть лизати, щоб не отроїтися.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці! Але й на них прийшов час. Не пішли вони в ногу з життям трудящих Радянської України, то тепер плачте разом з ними. Радянська Україна виховала вже молодих вчених, що понесуть іншу науку трудящим масам. Не далекий вже час, що із Європи вчені поїдуть до них вчитися цих нових наук, які ведуть до справжнього добробуту, а не до банкруцтва.

Ваші Меженки, кажете, ще від 1923 року відмежувалися у ВУАН від марксо-ленінської науки! Спритні хлопці

ЯК БУРЖУАЗІЯ ДБАЄ ПРО НАУКУ ДЛЯ ТРУДЯЩИХ

На іншому місці цього числа подаємо ми статтю про те, як дотримуються петлюрівщина розплакалася за українською наукою, яку мовляв, більшовики душать на Україні. Що це брехня — то про це знає цілий капіталістичний світ — знає, бо коли сама капіталістична преса пише, що Радянський Союз вкривається велетніми-фабриками — то це тільки свідчить, що він зарозумівся вчиться. Неграмотна, некультурна країна не може тими фабриками керувати.

Що в Радянському Союзі — країні, яка за царату була неписьменна — тепер майже всю молодь охоплено школами, що там до кінця п'ятирічки усе досвідом населення буде вміти читати й писати, що там Червона армія є перш за все школою — про це також прекрасно знає не тільки пролетаріат, але й буржуазія. Що буржуазія про це не пише, або пише дуже зрідка — то це зовсім інша справа.

А от що ми читаємо про те, як буржуазія країни дбають про навчання — то чомусь слива петлюрівщина про це не дуже то з охотою пише. Нодасть новинку "з газетського обов'язку" і на тому набере води в рот.

Недавно подавали ми не з більшовицькою пресою, але з червоноцькою петлюрівською "Часом", що в Румунії замкнено цілий ряд середніх шкіл. В "Дні" з 4 серпня читаємо, що польське міністерство освіти виповило посади 1,900 учителям і 22 урядовцям в міністерстві освіти. Це зменшення учителів примушує уряд замкнути в Польщі 2,000 шкіл.

Одначасно з цим уряд встановив вищу оплату за навчання в школах, що при теперішньо-

му безробіттю й збіднінню населення спричиниться до того, що робітництво й бідне селянство не зможуть посилати своїх дітей до шкіл.

В Англії також зменшують платню учителям та видатки на освіту.

Зрештою, пощо нам ходити аж так далеко — подивімся в Канаді. У Вінніпегу значно підвищено оплату за навчання в школах, хоч платню учителям зрівнано. Минулого сезону було в Манітобі багато шкіл замкнено, бо не було чим їх утримувати. Нам відомо, що один з албертійських учителів, бажаючи перейти на учительовання до Манітоби, запитав в освітньому департаменті, чи зможе він тут дістати місце учителя. Одночасно і у Вінніпегу підвищено гостро оплату за навчання, що при нинішньому положенні позбавляє не одного батька посилати свою дитину до середніх шкіл.

На все інше, головню на поліцію, на озброєння проти безробітних — фонди є, а на освіту нема. На мілітаризацію цих самих шкіл фонди є; а на втримання учителів фондів нема.

На втримання кольосальних армій, на озброєння, на будівництво військових пароплавів, літаків, на трійливі гази — то навіть такі жабрацькі держави, як Польща й Румунія мають фонди, а школи замкають тисячами, бо нема грошей, одночасно підвищуючи кошти за навчання, щоб позбавити можливості навчати своїх дітей найбіднішій верстві населення.

Гей, підмочена петлюрівщина, чого ти про це мовиш?!

Робітнич.

Масові арешти революційних робітників і селян тривають, особливо в Бесарабії, Сємїградді, Буковині, Добруджі та Букарешті. У містах і в полізах чинять масові облави. Сотні людей заарештовують як "терористів". Щоб обурити громадську думку проти робітників і селян, сїгуранца щодня ширить чутки про замах на поїзд та громадські будинки, що їх нібито чинять комунистично.

ПАПА РИМСЬКИЙ І МУССОЛІНІ ПОМИРИЛИСЯ

Місяців три тому назад почалася була гостра драчка між Муссоліні з римським папою. Папа римський дїставши власну державу, заснував "католицьку акцію", політичну організацію, яку наказав католицьким організаціям по цілому світі. (В Галичині філією цієї організації є "Український Католицький Союз".)

Папа римський і Муссоліні помирися.

В Італії при цій організації створив він секцію молоді, що нараховувала 500,000 членів. Цей союз молоді розпочав активну роботу на політичному полі, а головню поліз між трейд-юні. Це було не на руку диктаторові Муссоліні й він наслав на ту "католицьку акцію" озброєних фашистів, а її порозбивави всі приміщення організації, редакції, портрети самого "найсвятїшого" папи повносили на вулиці, топтали, мїсали ногами і т. д.

Потім Муссоліні цілковито заборонив ту "католицьку акцію". Папа у свою чергу виклав Муссоліні, а навіть загрозив, що зречеться своєї держави.

Тепер телеграми з Риму доносять, що папа й Муссоліні помирися. Папа залишив політику для Муссоліні, а Муссоліні залишив святе діло для папи під такими умовинами:

1. Католицька акція не вмішується в політику, притримується тільки релігійних справ і визнає італійський прапор.
  2. Католицька акція не пхав свого носа до трейд-юні.
  3. Молодь "католицької акції" може влаштувати у своїх клубах тільки релігійні заходи й не сміє пхати фізичного спорту.
- За це Муссоліні повернув католицькій акції 15,000 їх клубів, які були замкнені.
- Так диктатор Муссоліні й папа римський злучили "приятно" між собою. А того таймкіпера там і не видно. Його там і не було, бо ми за ним шукали.

НАЇЗДИ ПОЛІЦІЇ НА РОБІТНИЧІ ДІЛЬНИЦІ БЕРЛІНА ТРИВАЮТЬ ДАЛІ

13 серпня ввечері поліція реточила окремі ділянки робітничого району Ведінга та затримувала перехожих робітників. Шукали зброї, але нічого не знаходили.

За найменші протести робітників били гумовими палицями та заарештовували. Кожного дня відбувається сотні таких арештів. Майдан Бюдова до цього часу оточує поліція. Кожного, хто їде поволі, поліцаї підганяють, а хто їде швидко — того обшукують. Якщо перехожий зупиниться, йому наказують йти далі.

Навіть буржуазія "Бєрлінер

Татєблат" примушена констатувати, що поліція "іноді поведеться жорстоко". Газета розповідає, як поліція побила безробітного без будь-яких підстав. Таких випадків сотні.

В зв'язку з подіями на майдані Бюлова заарештовано ще 9 осіб. В ряді провінційальних міст поліція оточувала робітничі райони, обшукувала всі робітничі помешкання та виділила багату арештів. В Золліні в похороні робітника, якої ласку втратили у пана, щоб і вас, хруні, не назвав комунистами. Але ви, хруні, не варті бути комунистами, бо ви тільки людей дурите.

ДО ВІДОМА ДУРИСВІТАМ

СТРІЛЕЦЬКА ГРОМАДО!

Я бажаю, щоб ви цей лист перечитали на зборах! Хай знають наші хруні-лідери, що наші стрільці звертають увагу на вашу хрунівську роботу, як ви, хруні, її робите. Ти, хруню, Р., чого пхав своє рило до пікнікової каси, коли наш гурток робив пікнік? Тож ми мали свого скарбника, котрого ми самі вибрали. А ви, хруні, не вірите тому чоловікові, котрого люди вибирають? Ви тому не вірите доброму чоловікові, що ви самі з... Дурити людей то оркестрою, то обцивнюкою роботи заохочуєте, кажете нам по кілька місяців будемо робити й по кілька заробляти. А тепер почисліть, по кількох ми заробили!

Казав найстарший хруню, що величає себе доктором: "будете робити від весни аж до січня а-внийде вам місячно по 90 долларів". Так той "доктор" крутив стрільцями юра цілу весну. А що стрільці роблять? Вони починають між собою гуржити: "Видно, що хруню нас дурив".

Бачить доктор-хруню, що стрільці починають розуміти, що він їм крутить юра, бере й роздає карточки та каже: "Ідіть з тими карточками туди, де копаються дичі, там покажете що карточку таймкіперові й він візьме вас до роботи".

Ми пішли на сказане місце, а там поліція бє клопами бідних безробітних. А того таймкіпера там і не видно. Його там і не було, бо ми за ним шукали.

Такими обцивнями затримували хруні-лідери людей коло себе. Тепер кожний зброкував до останнього і не мають на життя. Бачуть хруні, що надходить живна й грозить небезпека, що стрільці роздіуться і буде по стрілецькій громаді, вони починають нас заохочувати безплатною школою англійської мови. Така хрунівська хитрість — щоб людей затримати.

Кажуть на сходинах, що тепер літній сезон, треба робити пікніки... А чому ти, хруню, не скажеш, що той літній сезон вже минає, а люди без роботи? А чому ти, хруню, не підеши на Маркет сьвер подивитися, кілько то там є безробітних? Боїся ласку втратити у пана, щоб і вас, хруні, не назвав комунистами. Але ви, хруні, не варті бути комунистами, бо ви тільки людей дурите.

Минулої зими хруню Р. казав на зборах до нас самих, що ми не маємо тому грошей, бо вислали до краю, а у фармера можна заробити шістьсот долларів за літо.

Ти хруню, Р. з стрільців жеш і на них говориш. Та бери по ти хруню мішок на плечі та йди до того фармера за тими сотками долларів. Гди пороби, а тоді побачиш, що ти заробив за літо. Шістьсот колдоцьк долларів, а не шістьсот долларів.

Ви, хруні, за гроші й за ласку підете й шляхті служити й до чорта в зуби. Ми вже вашу хрунівську роботу знаємо. Ми знаємо, як ви вже нас раз за проводили буди в зуби до польської шляхті, туди ви знову хочете нас запроторити.

Казали ви нам не стрільцями в Львів, бо там одна шибя дороща, як наш цілий курінь. Не шибя, але один польський шляхтич був для вас дорожий, як наш цілий курінь. Нам треба було ще тоді зрозуміти хрунівську роботу та дати перше доброго бобу хруням, а потім польській шляхті. Досить ми вже надивилися на вашу роботу за тих пару років, але ми вам ще не хочемо в очі казати. Ви, хруні, тільки про себе дбаєте, а стрільці хай пропадуть.

Та товаришка дівчина, яка є в шпиталі вже через кілька місяців, то я ще не чув, щоб хтось з вас про неї згадав, що до неї може треба піти довідатися, що може вона хоче якоїсь помічі — а вона ж є у вашій організації й ви цього не знаєте. Ви тільки знаєте, котра здорова, то щоб прийшла на вправи.

Хруню, не морочи дівчатам голов ні вправами, ні дисципліною, їм треба роботи, щоб жити.

На цей раз досить. Ось тільки підучусь трохи ліпше грати, то я вам, хруні, крашої ще заграю.

Стрїлецький мулка.

АВСТРІЯ ЗАГРОЖУЄ КОНТРАХОДАМИ.

Надзвичайний декрет угорського уряду викликав протест Австрії. Австрійський міністер земельних справ заявив у пресі, що "австрійський уряд вимагає від угорського уряду негайно скасувати ненормальне становище, бо інакше вживуть контрзаходів проти довозу угорського зерна, борошна й худоби".

ПОГЛИБЛЕННЯ ЕКСПОРТНОЇ КРИЗИ

ЗМЕНШЕННЯ ЗОВНІШНЬ ТОРГОВЛІ АНГЛІЇ.

За опублікованими даними імпорт Англії в липні складав 70,146,000 фунтів стерлінгів, експорт 34,252,000 фунтів стерлінгів. Рівняючи до липня 1930 року, импорт зменшився на 15 мільйонів фунтів стерлінгів, а експорт — на 16,5 мільйонів фунтів стерлінгів. Протягом 7 місяців цього року експорт зменшився на 137,5 мільйонів фунтів стерлінгів.

ЕКСПОРТ ПОЛЬСЬКОГО ВУГІЛЛЯ ДАЛІ ЗМЕНШУЄТЬСЯ.

Вугільна промисловість Польщі під загрозою гострого погіршення. Завіз польського вугілля до Франції набагато зменшився. "Газета Варшавська" відзначає також серйозне зменшення польського експорту в хемічній промисловості. Протяг перших 5 місяців 1930 року експорт хемічних продуктів 1931 року зменшився щодо кількості на 18%, і щодо вартості — на 36%.

УГОРЩИНА ПРИПНИЛА ЕКСПОРТ ДО АВСТРІЇ.

З Будапешту повідомляють, що уряд видав надзвичайний декрет, за яким заборонено вивозити угорську валюту без дозволу уряду. Декрет касує купівлю й продаж чужоземної валюти та цінних паперів на біржах і передбачає суворі карі для порушників цього правила.

У наслідок нового декрету майже цілком припинився австрійський експорт до Угорщини. Угорські експортери зерна випустили повідомлення, що вони припинили вивіз зерна до Австрії, бо ціни на нього на австрійському ринку такі малі, що не окупають собівартості.

ПОЛЬСЬКІ ПРОМИСЛОВЦІ НЕЗАДОВОЛЕНІ.

Як повідомляє "Газета Варшавська", в наслідок того, що Румунія збільшила на 65 процент мито на вовну, яку завозиться з Польщі, польський експорт до Румунії зовсім припинився. В зв'язку з цим організація промисловців у Лодзі розпочала кампанію за зміну стосунків Польщі та Румунії. Першим етапом цієї зміни має бути вимога, щоб польсько-румунський господарський комітет припинив діяльність, а також збільшення мита на товари, які експортують Румунія до Польщі.

ЮДА?

Написав ІВАН ВАКУЛА

(Продовження)

— Бувайте здорові!.. попрещав я вже з подв'їря вже, що було видно поміж гратами... — І ви також, — подаю руку поліцаєві... — Зараз... зараз... Тільки ще там в канцелярії забере паперів... — заявив той, тримаючи багнета за своїми плечима... — Прощу вправо!.. — Пішли, я попередю... Входить у якусь канцелярію, за столом — бачу — сидить якийсь пан, на столі койнич паперів, посередні хрест з розп'ятим спасителем... Но, думаю, аж тепер на правдивих людей напав... Я кинувся до рук, хотів цідувати... той як скокить аж на крисло... Поліцаї заду за копір... — Стій! кричить... Е, думаю, тут не те, що в нас у селі: аби позивив шматок ганчірки під бороду, то вже й сам руку наставляє; тут цього не люблять... — Ви комуїст? — питає... — Де там у чорта козольні! відказую, в нас, пане є козольні, що їм допілку роздає, а нам стї нема чого: кози б не запрацював тяжко у дворі, то

дїтська з голоду мов шенята вистригали б; бо землі тільки грядку батько зоставив, — почав я виправдуватися... — Не балакайте! Звідки взяли ульотки?! — Я збаранів... Замішали, думаю, в якісь сплетні проти уряду; як рік тому Гількового Семка, що то тьгади зо два місяці... — Де там пане, я до жадних пльоток носа не втикаю; кажу, як перед богом — кажу, — часу немає за роботою у дворі; бо землічне багато, а задиці шкіру деруть останню... Салдичий мовчки вказав на двері і щось почав писати... Слава тобі, господи, зиркнув я очима на спасителя розп'ятого, що начеб посміхався, дивлючись крізь розпорощені проміння сонця на свої рани. Не дорого, думаю, обійшлося... Вклонився доброму панові, нахлоснув шапку і переступив поріг... — Вліво! — приказав мій проводир і загородив дорож багнетом.

В. Лещюк.

— Ми звідкї прийшли завдяю Певне, думаю, що до одної канцелярії... Відчиняю сміло двері, ступив через поріг і враз... двері — клац, — а на голову налягла чорна гнітуча хмара... Перед очима в останній хвилі майнула чотири озвірілі обличчя... Міцні кістяві руки кліщами здавили карк і кинули на підлогу... На голову, руки, ноги наліг якийсь тьгар... Я пробував пручатися, — дарма, кричати також не можна... В мить плечі мені окропом обпїк різкий вдар... другий... третій... — Ой!.. — заявив я, — ой, люди, чи в вас бога немає?... чи ви не христїні?... Тож так і душу на той світ відженете... Ой!.. — хрипів. Де там, не можна... — Уже врешті мабуть патїшилися, чи надокучила їм така забавка, тьгар звалився з дїг і голви і я почув як всід з кров'ю ринувши двері... Я помаяв підвівся і почув гострий біль, наче хто шкіру здер з плечей, чи з горнець окропу вливав на сорочку... Мене пильнували чотири голї стїни, двоє дверей і мидичі, повна води... Но думаю: підсался на червоно, тепер може й пустять... Ввійшов поліцаї... Ой, кажу, пане, і всидли ж ви

мене в клістер; біда б вас так біла... "А Що?... я нічого... Треба признатися"... додав він уже в сїнях... Знов куп паперів, пан за столом і... хрест великий на столі... і з нього посміхається пережиле обличчя... Я й собі скривився... — Де бере паперів? Признавайся!.. нічого не буде... — Які, кажь, папери, — чи то не той, що забрали від мене?... Я вам ще більше принесу... Там хлопцеві не настало купувати, — у школу ходити; він вам ще краших нарозмальовує; як бог справе, тьгар... бо тепер у школі не вчать чогось путнього, тільки виклянками і малюванками кормлять нашого брата хлопця... тільки пустять... Мені показалося, наче пан слідчий підморгнув мені беручи перо... — Он куди?... Знаю... знаю... думаю собі, — чого хочеш... І собі почав кліпати очима і кивати головою... Добре... добре... далі; знаю, що треба. Йі богу, корову останню продам, дітей без молока оставлю, а то бі віддам гроші... Знаю, що ніби без того ні до віта ні до писаря хоч не підход... Де не підмажеш, той не поїден... Що тра, то тра...

— Геть!.. — крикнув слідчий, вдаючи злого; моргнув на поліцаї — оба, мов поділюсь... вже діти без молока чїтось будуть, а тобї дам, думаю. Подякував і окрилений надїєю виходжу в супроводі поліцаї... — Треба сказати... — стрімав мене в сїнях поліцаї — то пустять... — Якто?... то я ще не вільний?... — Признатися треба... — Тож я й так, як перед богом; всю правду кажу... — Треба все виявити!.. — То щож виявити?... навчїть, будь ласка; я вам цього по вік не забуду, — благаю його... — Треба сказати, що хтось дав вам той папір. На що маєте дармо гнити в криміналі... Що вам з того, хай хтось сидить, а вас пустять... Так так — додав він, відмикаючи двері, де мене шойно випражили, як мкрє жито... Я обіперся рукамі й ногами... — Чекайте пане!.. чекайте... Я вам скажу... коли цього треба, я вам багато такого накажу; дайте хвилину подумати... — А самому блискавкою в голову; на кого б то сказати?... кум Гриць... сват Микита... Ні... То такого треба, що людям

якусь кривду робить. Максим Ковтун... не злодій... він і так по два три тижні відсиджує. Цього!.. З нього користи жадної немає ніхто, він тільки роботи має, що обирає комори та безорг нічю з хлівів витаня... Ні... того страшно... Що он зробив Мельничис, що тільки свідчила проти нього на суді!.. Спавив, катюга, до стебелія... Ні... його не можна... буде мститися; ще без даху над головою зоставить... Тиміш кривого Семка!.. оце якраз... Ще парубок... Йому вже давно як казав комендант, в криміналі місце; хай покуштує того хліба. Його вже й на постерунок кілька разів тягали за якісь партії. Має батько дітям моргів землі, — то він і дуріє; і марнотравить грїш за газети... Зібрав всю молодіж, — читають, говорять; вже й їз шалють газети... Ось у зими, збунтувалися в лісі на роботі; — грошей мало... Правда підбавили ціну; а він пересидів цілий тиждень в козі... А отець декан так виїздив старого батька в церкві, — що той до сьогодні не сміє вказати своєю голови до церкві, через талого сина. Казав священик, що то "антихристи", що він їде проти бога і людей, аж роз-

плакався, кажучи, що то мабуть кінець світу вже буде; казав що будуть їздити з залізною печю; будуть кидати живцем у вогонь всіх, хто лише послухає їх аж до сьомого покоління... Цього думаю, як раз; щоб і на віки запроторили; не жаль... Що тобї бунтуватися!.. Ше дякуй богу, що є двір під боком... Є деколи хоч на податок заробити. Он, сусідське село Лущани, аж до нас бігають на роботу, свого двора не мають... Його!.. — Вже!.. кажу, ходім... І коли я знов ввійшов у кімнату перед пана в краватці, здавалося, — що все немов чекало чогось страшного; все приглухло в якісь таємній напрузі... Один лише спаситель дивився у сторону, та безтурботні промінї сонця зайчиками гралась на девких паперах — наче хотіли висмокотати чорні чорніліні рядки...

(Далі буде.)

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

Майнері у Боротьбі Проти Визиску й Голоду

РОЗПОЧИНАЄМО БОРТЬБУ ПРОТИ МАЙНОВЛАСНИКІВ

Бінфейт, Саск.

В околиці Естеван і Бінфейт є кілька десятків углевіх майнів. Майновласники так зрівняли заробітну плату, що пікули більше зривати. Саме й тому майнері опинилися на березі крайнього голодування. Оцеї високі заставили тутешніх майнерів ступити на шлях класової боротьби. Майнері постановили організуватися силою вимитися самі за свою працю та заробітну плату за неї.

Оце й ми організували усі наші сили в Майн Воркерс Юніон оф Канада. До неї вписалися майнері усі. Та ще не все зроблено. Це початок. Ми певні, що коли прийде час компанії визнати цю юнію, вона буде намагатися усіма способами її розбити. Майнері готуються на страйк, якщо майновласники не схочуть визнати юнію. Звичайно, компанії відповіли на те організуванням скєбів, щоб атамати страйкову боротьбу.

Тому завчасу треба готуватися до тієї боротьби і зоблігувати усі сили, щоб примусити компанію визнати юнію та прийняти юніюні умови праці в майнах. На випадок страйку в тутешніх майнах, робітники в жадній місцевості не повинні датися затигнути до тутешніх майнів за скєбів, а всі повинні допомогти в страйковій боротьбі тутешнім майнерам.

Майнер Любимецький.

МИ ОРГАНІЗОВАВАЛИ МІТІНГИ ЗА МІТІНГАМИ, АЖ ТАКИ ДОБИЛИСЬ ЮНІЇ

До 800 майнерів стало членами Майн Воркерс Юніон оф Канада в майнерській околиці Естеван.

Естеван, Саск.

Саме коли контрактор не прийняв до роботи естеванських безробітних, вони зішлись, обговорили своє злиденне положення і постановили розпочати боротьбу за працю або повне втримання. Вирішили скликати мітінг слідувочого дня.

На першому мітінгу заговорив ретурник Дев Ловгрін. Він закликав усіх ставати у спаяних лавах і боротьбою йти за ліпші умовини життя й праці. Слідувочого дня ще більше зійшлися робітники на віче. На тому вічу порушено справу організування юнії поміж тутешніми майнерами. Зробили реєстрацію ара, хто потребує допомоги з безробітних майнерів безробітних, і з їх вписалось 175 осіб.

Від того часу зроста почали влаштувати мітінги і на них обговорювати справу організування юнії. Спершу самі не знали, за яку юнію вхопитися. Врешті вибраному комітетові доручили книжку МВЮК, і комітет той по перетяженню взявся за організування Майн Воркерс Юніон оф Канада. В порозумінні з майнерами в Естеван влаштували масовий мітінг у Бінфейт. Майнері їхали на той мітінг вже злиного дощу. Гали була заповнена майнерами.

На тому вічу постановлено покласти організувати юнію в Бінфейт, тов. Форкіна. Так і зробили. Тов. Форкін прийняв і працю за організуванням МВЮК ще живіше розгорнули. Місцеві робітники зобразили поміж майнерами сотки підписів до МВЮК.

12. серпня відбулось масове віче в Естеван, на якому про-

мовляв вже тов. Форкін. На тому вічу усі майнері заявили за юнію. 13. серпня відбувся мітінг в Бінфейт. На йому знов заговорив тов. Форкін, висновок робітникам сучасне їхнє злиденне положення та потребу боротьби проти виголодження та насильного визиску в праці.

Слідувочий мітінг, на 16. серпня, вже відбувався на відкритій площі. 23. серпня теж був масовий мітінг в Тейлортон, на йому промовляв ще й тов. Скарлат з Саскатуу. Наприкінці мітінгу заговорив ще один старший англійський робітник та навіч чимало фактів з насильного визиску робітників майнерських босами. Сказав, як бося зборюють відвідувати ті мітінги, та як наказують майнерам ходити в церкву що тижня.

25. серпня відбувся знов мітінг в Бінфейт. На той мітінг прибуло багато робітників. На йому промовляв президент МВЮК, тов. Слован. Він виклав різницю поміж МВЮК, американською майнерською юнією, який потребує завзятості боротьби з майновласниками, що страшно визискують майнерів та на усіхких білах виклав, як обкрадають працю майнерських робітників. Майнері радо слухали промови товариша й приржели шляхом боротьби змагати за поліпшення життєвих умовин. До МВЮК вписалось близько 800 майнерів. Від 1. вересня юнія наша вже існуватиме і щораз більше розгорта працю організування й продовжуванн насильної боротьби за право на життя.

Згадати ще треба, що саме на два дні закінчився страйк в Крезін майні і скінчився побідою

майнерів. Страйк повстав з того, що компанійні гончі прогналі від праці одного робітника за те, що він організував інших до юнії. Тому й виїшли робітники на страйк. Страйк трівав 5 днів і саме тому, що робітники постійно солідно й боротьбі, страйк виграла майнері. Зараз перед нами стоїть ще завзятіша боротьба. У ній треба витримати.

РОЗЛУЧЛИВЕ ПОЛОЖЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ В САСКАТУНІ

Саскатун, Саск.

В полудневій Канаді не було ніякого урожаю, не було й жнив. У ту частину Канади аїхались робітники з усіх усюдів за роботою, прибули навіть робітники зі Злучених Держав, так тієї роботи годі. Тигарові поїзди переповнені раз-у-раз безробітними. Ідуть одні в один бік, інші в другий.

Чимало з їх остаються тут. Вони сплять, де понаде. Навколо залізничної станції сплять по ровах, накриваються панерами, що наабирають на вулицях та по-бек ярдах. Замість сорочок, видно в багатьох якісь чорні чорні гачірки. Харчі збирають по гербих кенах. Чимало безробітних бродить фармами і вижебрує їсти у їх. Та й у фармерів, головно у бідняцьких фармерів, вже немає й чим допомогти. У їх же самих найчорніші злидні.

Якось один безробітний приїхав сюди з далікої східної Канади. Він не їв вже 9 днів. Йшов вулицею й впа, вимореним холодом. Його забрала поліція. По кількох днях аж прийшов той робітник до себе і визнав, що він 9 днів був голодний і утратив сил внаслід непри- томний на вулиці.

А Бенет і його класка каже, що в Канаді ніхто не голодує.

ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОГО ЮНАЦЬКОГО ДНЯ В ПРАЦІ ТИЖНЯ У ВІННІПЕГУ

На конференції молоді в справі відзначення Міжнародного Юнацького Дня у Вінніпегу, встановлено слідувочу програму на цілий тиждень:

- Субота, 5 вересня — Масова прогулька й "вінер ровст".
- Неділя, 6 вересня — Масовомовні мітінги.
- Понеділок, 7 вересня — Спонуляризування МЮД.
- Вівторок, 8 вересня — МІЖНАРОДНІ ЮНАЦЬКІ ДЕНЬ.

В суботу, 5 вересня, в 7ій годині увечері уся молодь вирушає на прогульку-екскурсію. Уся робітничка молодь збереться в той час у Воркерс Сентер в 7-ій годині точно й відті вирушить походом до Фрейзерс Гранд.

В неділю, 6 вересня, усі масовомовні організації робітничої молоді влаштувають в той день масові мітінги і на тих мітінгах спонуляризують Міжнародній Юнацький День. В той день відбудеться мітінг на пікніку на фармі РЗТ в Іст Киддонан.

В понеділок, 7 вересня, спонуляризування Міжнародного Юнацького Дня. Демонстрація відбудеться від Воркерс Сентер через Мейн стріт до ситі. Уся молодь збереться в 7-ій годині точно у Воркерс Сентер.

У вівторок, 8 вересня, ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ УСЬОЇ РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ НА МАРКЕТ СКВЕР В 7 ГОД. УВЕЧОРІ.

ПАНИ ВІДІБРАЛИ БЕЗРОБІТНИМ МАЙНЕРАМ НАВІТЬ ТІ ЖЕБРАЧІ МІЛ-ТИКЕТИ

Поліцейська куля для безробітного за один раз наїстися.

Летбридж, Алта.

Місцевість Летбридж, навіть у Канаді, майнері цілий два роки не працюють стало, тому й їхня заробітна плата не виготарчає на прожиток самотнього майнера, а не то вже сімейного.

Давніше майнері заробляли добре, але коли криза притиснула ла, вони також опинилися в ланії безробітних, на жебраничій реліфу. Всіці пани міста на 19. серпня відібрали осяїною допомогу в формі міл тикету, та заставили робітників гинути голодовою смертю. Робітники, коли не дістали міл тикету, аїбравля перед емплоїмент офісом і там відбули свій мітінг, вибрали комітет, який мав піти до пана Ретша, що розпоряджує міл тикетами і представити справу безробітних.

Тов. Джордж Ендерсон висловився перед тим панком піднесенним тоном, щоб змусити його до арозуміння нужди безробітних. Панок, щоб показати свою силу, кавав заарештувати товариша Ендерсона за вислів, що тов. Ендерсон кавав тому панові:

— Прийде час, що і ти будеш у лавах безробітних. За вислів цей місцевий суд цю справу розбирав через три рази, і всіці засудили тов. Ендерсона на 2 місяці в'язниці.

Вчасі суду показалося, що справа мала характер цілком інший, бо судженого товариша судили не за вислів цей, а судили як провідника безробітних. Товаришеві вчасі суду робили закиди за його попередні промови на масових мітінгах

безробітних, наводили йому деякі його вислови.

Від часу, як віднято безробітним реліф, було вже тут три випадки в наслідок страшної нужди. Перший з них стався з безробітним, якого арештували й він в тюрмі повісився. Сама преса місцева подала, що цей безробітний просив одного лікаря 50 ц. на м'ял, за що зобов'язувався працювати чотири години в городі. А пан поступив з цим бідолохом по звірськи, віддаючи його в руки поліції. Нещасливцев, бачучи оту страшну несправедливість, покочився зі собою в тюрмі, повісився.

Другий випадок: чотирьох молодих безробітних пішли до ресторану і найлися, а не заплачували, бо не мали чим. Власник ресторану покличав поліцію і поліція крикнув за ними, щоб вони стали, а коли вони не послухали, поліцей стрілив між них і один з них впав ранений.

Третій випадок був з одною жінкою і трьома дітьми, яка жила у Альберта рум в салері, за що платить 8 доларів місячно, а праці їде не могла дістати і вже близько два тижні не мала ніяких средств до життя. То наш заряд Жінсекції з тов. Брайнсом пішли до міського ради і вижебрали для неї допомоги 2 долари на тиждень.

Випадки ці яскраво характеризують Канаду як країну "добробуту і волі", в якій вільно з голоду згинуть. Добра тут "свобода і волі слова та діла", але домагає не можна ставити панам, бо пападець в тюрму за яке небудь недоволення.

М. К.

ПРОКЛИНАЮТЬ ПАНІВ ЗА ВИЗИСК, А НЕ ВПІМНУТЬСЯ САМІ ЗА СЕБЕ

Келгари, Алта.

В тутешній місцевості треба чекати по два місяці, заки дадуть реліфну роботу на 11 днів. Вчас тієї праці наставники вигонять осяїною силу з робітників. Діти копаємо, чи "дітич" як зуть ту працю робітники. При компанії отих "дітчих" можна зараз побачити бувших менеджерів, різних фаховців. Не один з них, а головно з бувших менеджерів колись може й вочим оком дивися на робітника, зара знів працює поруч з ним на реліфній роботі коло компанії дітчих.

З ними працюю і я. Конаємо оті дітич на 12 фітів глибоко. Кидають землю вгору важко, усі проклинаємо ту роботу. Та ніхто з нас не має відваги вимитися за себе. Боятися отих конедієн дефендрів на чолі з Кид Борсом, який наказав їм, щоб були покірними рабами на реліфній роботі. Мовляв, то лише чужинці роблять троблі. Ще й говорить, що чужинські робітники позабрали до- брі роботи, а їм осталися самі

найгірші, дітич мусять копати. Яюсь я заговорив до тих робітників коло дітчих, щоб зажадали руштування, годі ж кида- ти землю так високо вгору. Від- казалась оті робітники. Я пішов самий до боса і заговорив про те. Та він сказав мені, що не лише я вимагаю руштування, інші не говорять нічого про те, ще й заявив, що я не хочу робити, тому й говорю за руштування. Я повернувся назад в дітич, а оті робітники так і думали, що мене зараз проженуть від праці. Все ж таки, зараз пополудні було поставлене руштування і легше вже було працювати. Від того часу і робітники англійські стали до мене відноситися краще, бачили, що я постояв за ними.

Маляр.

Ви — що коротаете дні Ва- шого життя при всяких вяр- статах праці, як на землі так і в глибоких норах підземелля, пишійте до "Українських Робітничих Вістей" про все те, що з Вами й кругом Вас діється.

МИ ЗАСТАВИЛИ КОМПАНІЮ СПОВНИТИ ДОМАГАННЯ МАЙНЕРІВ

Екзекутива льокалю майнерської юнії вистікала саме вчас переговори з управителем майни.

Нордг, Алта.

В тутешній місцевості вже ледви животіють майнері. Життєвий рівень такий низький що ті майнері яких є родина, не годні виробити стільки, щоб заплатити самий рент за помешкання, а не то на життя. До 18 липня ще працювали по 2 — 3 дні, а від того часу по 19. серпня виробили усього до 2 днів. За цей час звільнені від праці 40 майнерів, з них дістало знов на пару днів роботи 6.

В сторі не дають нічого на кредит, усе треба брати за гроші, а їх немає. Хоч гинь, ні відки рятунку. В 6. в нашій місцевості Майн Воркерс Юніон оф Канада, що ж, коли й вона за- недбала свою роботу. Нічого не зробила в справі звільнених від праці майнерів, протягнула справу від 18 липня аж по 10. серпня. Безробітні, побачивши, що юнія заведбала справу безробітних майнерів, самі скликали масовий мітінг на 10. серпня, списали усіх безробітних і вирішили на 13. серпня демонструвати з домаганням праці або повного втримання.

Так і зробили. На 13. серпня ми демонстрували, подорожі прилучились до нас багато безробітних майнерів. Ми предло- жили компанії домагання при- няти усіх робітників до праці або дати їм повне втримання. Компанія відмовилася сповнити домагання.

На 16. серпня відбулись абори юніюного льокалю, на зборах вибрали комітет, він зараз предложив домагання компанії за анизкою оплати за борт з \$1.21 на \$1.00 і анизкою ренту за помешкання та харчових продуктів. На 17. серпня відбулись збори усіх майнерів і безробітних, на зборах тих вирішено домагатися в компанії праці для майнерів, поставлено їй інші вимоги до компанії. Було теж рішено страйкувати, якщо компанія відкине домагання майнерів.

За екзекутивою майнерської юніюного льокалю сід загинув.

На 18. серпня комітет від без- робітних і юнії вдалось до компанії, і предложили ті вимоги. Управитель майни не хотів з нами говорити. Сказав, хто з нас не є на пейза, з тими не пере- говорює. А нас було таких якраз 2 комітетовці від безробітних, але опір нас була ще екзекутива юніюного льокалю з 4-ох. Коли про це вчули фіна- совий секретар і рекордовий, заступник голови і ще один комітетовець, зараз стали доволі висовуватися з нашого гурта, а далі й сід на ними загинув. Настранились компанії і не хотіли втратити вей ласки, тому й вистікали в найтраврозпильніший момент. Вистікала наша сла- на нордєцька екзекутива, як

воки до лісу, лишаючи саме негальний комітетовців на розправу компанії.

Побачив управитель майни утєчу екзекутиву, а знаючи бо- йовість тутешніх майнерів, він знав, що страйк неминучий, коли компанія не полагодиить у справі. Тому й виїшов та став кликати екзекутиву, та вона вже сиділа десь вдома, закла- на. Управитель пішов на у- ступки. Зараз на 20. серпня стають до роботи усі звільнені майнері, обіщали ще оплату за рент і на харчуванні теж знизив до \$1.00. Щодо зменшення ціни на продукти, сказав, що це є справа іншої компанії і хай майнері самі рїшають справу.

Хоч не багато ми здобули, все ж таки і цього не було б, коли б не поставили домаган- ня. Смішно лише з того, що негальний комітет переговорив з компанійним представником, а легальний втік. Таких в нас є чимало, що борються лише за гроші для себе, коли ж прийдеється постояти за усіх, вони ховаються по закулах, вті- кають від боротьби.

Оцеї випадок повинен поста- вити перед тутешніми робітни- ками рішучіше справу боротьби за ліпші життєві умовини, за працю або повне втримання. Безробітний.

ЖИТТЯ ВІЗНІВ В ГОЛІНБУР-СЬКІЙ ТЮРМІ

Голібург, Онт.

Суд в Капукейсеїнг' прису- див меї місяць тюрми за участь в противовній демон- страції на перше серпня. По- садили мене в тюрму в Голі- бургу. Там я застав сотки та- ких, як я. У тих холодних ва- жких мурах замучуються вазні до реліфи. Тюремні келі пере- повнені так вазлями, що немає де дівати нових тюремників, яких приводять щораз більше. По коридорах ставляють тапач- ий на їх сплять ніччю вазні.

Годують так вазнів, щоб не жили й не погнули. Зупа- адалеку вояє, їсти її годі, а му- сять. Навіть не дають рано по- лежати на ліжку. Зараз в 6 го- дині зганяють всіх на коридор, замкають ліжка, і всі вазні му- сять валзатися у салі. А дні дов- гі-довгі. Пани думають, що коли заповнить тюрма робітника- ми, що боряться за працю або повне втримання, що домага- ться ліпшого життя, то треба визвольний робітничий рух. Поміляються вони. Нас усіх не вадється замкнути тюремним павським урядом. Панівній класі не вбити революційного руху трудящих мас. Ми ще дуже розгорнемо бої, ще з більшим завзяттям станемо до наступної боротьби проти визискувачів. Г. Гетманчук.

Йдемо на Оборону Комартії й її Вождів

3,000 МАЙНЕРІВ ГОСТРО ПЯТНУЮТЬ АТАКУ УРАДУ НА КОМПАРТИЮ КАНАДИ

Глейс Бей, Н. С.

16. серпня відбувся масовий мітінг на площі Сентр Скул в Канаді. Резолюція поперед- но була схвалена юніюним льо- калем ч. 2.

Пробував ще говорити Гле- з Вівніпегу та робітників його закричали, щоб забрався від них. На троку показався один робітник, якого дощю випусти- ли з тюрми. Він так і говорив, що може його після тієї промо- ви знов заарештують і вкинуть в тюрму, але він таки говорить- ме. На ту його бесіду зараз робітники стиснулись ще дуже навколо його, щоб не дати полі- ції просунутися і заарешту- вати його. Усі поліцейські ніжки стали висовуватися з гу- щі, боялись, щоб їх там не прочухали робітники.

Отой робітник почав розпо- в'ядати, що його посадили в тюрму єдино за те, що він був актив- ним в робітничих організаціях, на 10 місяці. В тюрмі морили їх голодом страшно. Давали їм по 2 кусочки сухого хліба й чаю без цукру. Так виморили його, що він не всилі був гово- рити.

Мітінг закінчив по виголо- шенні усіх промов. Робкор.

ВідБИТИ НАТІЗД ПАНІВНОЇ КЛАСИ НА КПК

Вегревил, Алта.

23. серпня відбувся протест- мітінг в тутешній місцевості. Робітники й бідняцькі фармери протестували проти заарешту- вання вождів робітничого руху в Канаді. Промовляли на мі-

тінгу т.т. Касян, Курцеба, Грі- герічук, Л. Береза і Войти- шин. Около 300 присутніх робітників і фармерів слухали промовців, що висловляли при- чини економічної кризи та по- требу ще дужчої класової бо- ротьби проти визискувачів і го- лодоморів та їхнього уряду. На вічу прийняли усіма голосами протестну резолюцію проти на- їзду на компартію та арешту- вання її керівників. Робкор.

ПРОТЕСТУЄМО ПРОТИ ЗАМАХУ УРАДУ НА КОМПАРТИЮ

Кенмор, Алта.

Дня 23. серпня на-регуляр- ний мітінг майнерів було від- читано резолюцію протесту про- ти арештування провідників ко- муністичної партії.

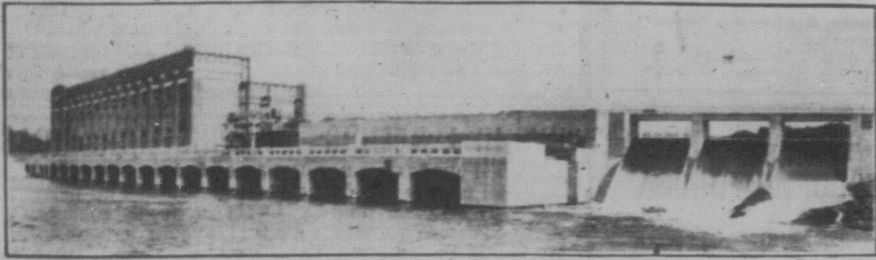
Резолюцію представив секре- тар місцевого відділу КРОЛ тов. Кілема.

Резолюція була слідувочого змісту: Ми, майнері в Кенмор, Алберта, з- брали на масовому мітінгу 23. серпня 1931 р., гостро протестуємо проти арештування тт. Т. База, І. Бойчука, С. Кара, М. Бруса, Т. Юена, Т. Гіла, М. Голіньського і Куєка, найдієвнших провідників в робітничому русі.

Ми домагаємося, щоб оскарження проти вище згаданих товаришів, на- че б то вони є членами негальної асоціації, були негайно усунені і до- магаємося їхнього негайного і без- умовного звільнення.

Резолюції вислали до феде- рального міністра юстиції і пре- мера Оутері.

Помимо того, що у нас реак- ція підняла голову і робить різні перешкоди у революцій- ному рухові, все таки, ухвадо- ючи резолюцію протесту, нам удалось вислати 25 дола- рів з майнерської класи на обо- рону арештованих. Гроші бу- ли вислали на руки головного секретара КРОЛ в Торонто. Буклужан.

ЕЛЕКТРОВНЯ у СЛЕЙВ ФОЛС

Є ВЖЕ

В РУХОВІ

УЖИВАЙТЕ ЕЛЕКТРИКИ ВІННІПЕГСЬКОЇ МІСЬКОЇ ЕЛЕКТРОВНІ в Своїх Домах і Бизнесах

"ПОКУПЦІ МІСЬКОГО ГАЙДРО Є ЙОГО БУДІВНИКАМИ"

ВІДВІДАЙТЕ ВИСТАВОВІ КІМНАТИ ГАЙДРО

55 Princess Street

ТА

Побачте Прекрасні Дешеві Електричні Товари

ЯКІ ТЕПЕР ПРОДАЮТЬСЯ З НАГОДИ ОТВЕРЕННЯ ЕЛЕКТРОВНІ В СЛЕЙВ ФОЛС

ЗВІДОМЛЕННЯ ВІДДІЛІВ ТОДОВИРНАЗУ

ЗА ЖИВІШУ Й БІЛЬШЕ ПЛАНІМІРНУ ПРАЦЮ ПО ВІДДІЛАХ ТОДОВИРНАЗУ

Звідолення відділу ТОДОВИРНАЗУ у Веланді, Онт.

Веланд, Онт.

На сторінці "УРВ" працює по відділах ТОДОВИРНАЗУ.

Кожний член чи членкиня відділу ТОДОВИРНАЗУ, читаючи статут цієї організації знає, які в ньому точки, які обов'язки треба виконувати, щоб відповідати завданням цієї бойової організації по відділах на місцях. Як у нас, так можливо й по других місцевостях, є всі недомогання, що гальмують розмах діяльності. Тяжкі умови життя робітників, брак часу, брак технічних сил до керма в організації, а то просто й байдужість — все це шкідливо відбивається в житті відділу і його плану діяння.

Все це можна би почасти виправити, коли б всі відділи час від часу подавали звідолення до преси про свою працю по відділах і таким способом один від других багато чого повчилися би. Висвітлювати добрі й ліхі сторони діяльності, розвинути здорову товариську самокритику, звертати пильну увагу на помилки й недоліки — все це було б тим товчком, що оживило б організаційне життя по прямих ліній. Тільки цим способом можна ліквідувати помилки і запевнити успіх в праці.

Організація ТОДОВИРНАЗУ це мода і не треба допускати в ній безладдя і пасивності, чи попросту до анархії й лінивства, як це попросту починає показувати рідко у нашому відділі, а то і в КР. Ніде правди діти. Чи так по всіх відділах, чи може краще, то про це ми повинні обмінятися звідоленнями на сторінках робітничої преси.

Нині помітно більш менш докладний рапорт нашого відділу ч. 12. Подамо все в подробиці з тою думкою, що всі відділи так зробіть.

Треба було реорганізувати відділ ТОДОВИРНАЗУ

Відділ існує поперех 5 місяців. Зорганізований 17 березня. Вписалих до відділу було поперех 50 членів і членкинь. Того ж таки вечора вибрано КР, з робітників, що не належали до других робітничих організацій і це була невеличка омишка. Може через місяць К. Р. не дала про себе чути, ані про наш відділ до ГР у Вінніпегу. Не був зареєстрований. Можна сказати, що організація майже не було. Одинокі що було зроблено, це те, що К. Р. перебрала кольортову пресу від кооператора відділу ТУРФДім.

Врешті наприкінці місяця квітня повідомлено ГР про наш відділ, шифром, додано скільки членів, а помісно склад КР. За кілька днів написали з ГР аплікаційні картки, печатки і членська книга та після цього

довелося скликати збори для виконання аплікаційних картки і других формальностей, тому, що справа так була замедлена, на збори не вийшло навіть половина членства, а то й не повна КР. Треба було обов'язково реорганізувати все наново, щоб звести порядок.

Перевибрано зараз же другу Керуючу Радю. Перевибрано кілька свіжих членів і так поволі урухомлено технічну працю у відділі. Прикличі квітня написали з ГР листи на збірку жерв поглиняючи на Зах. Україні і тільки від цього почала частина членства виконувати обов'язки.

Замало в рядах ТОДОВИРНАЗУ робітників - новиків.

З організаційної сторони внутрішній відділ багато не зроблено. Частково наше складється переважно з робітників і робітниць, що належать до других відділів, мале число давніх симпатиків. Немає у відділі бувших УСС і воїнів УГА, якщо були колись і є у відділі РЗТ то зі створенням організації ТОДОВИРНАЗУ вони зараз до відділу чомусь не приносять і не належать, а чому, не відомо. Дискусійних вечерів, дебатів або масових віч не було нагоди устроювати. Повинно було відбутись одне масове віче за ініціативою Провокму в Торонто. Призначений був бесідник, як рідко оголошення на день 28 червня, однак товариш з заряду відділу ТУРФДім не змінив своєї домашньої програми і цього вечора відбувся концерт з снітмом учнів УРШКолі.

Винні в цьому товариш з Провокму, що про віче не повідомляв попередньо і аж в останніх днях тижня прислав оголошення. Винні в цьому й товариш з заряду і шкільного комітету, що наперекір поставилися до справи організаційної точки ТОДОВИРНАЗУ.

Річ асна, що в складі членства нашого відділу немає тої дисципліни й охоти до праці, яка повинна би бути, не має в нашої тріюмвіті й енергії, яка відповідала б завданням дійсної революційної боротьби за краще завтра.

Члени відділу не приходять на збори. Зараз ми арегулювали місячні збори відділу, але на них вчашає тільки половина членства. Решта не відчувають обов'язку. В Керуючій Раді теж не гаразд і тому нема способу справу поставити краще. Засідання КР, постановлено відбувати щотижня. Голова повідомляє, переказує на підприємствах, проголошується, але члени контрольної комісії цього не чувають і на засідання не приходять. Оба секретарі так "бизн" кожний раз, що засідання в їх присутності трудно коли докінчити і підчас їхнього хлякування годі будь-яку справу уважно вирішити.

88 — ДЛЯ ТОДОВИРНАЗУ

Кіркланд Лейк, Онт.

В місяці липні ми призначили два тижні кампанії. Кампанія за членством ТОДОВИРНАЗУ тривала від 12 по 26 липня. За той час ми придбали 88 членів і членкинь в лаві ТОДОВИРНАЗУ і придбали 20 передплатників на часопіс "Сила", "СельРоб", "Наша Земля". На закінчення цієї кампанії ми відіграли п'єсу "Бунтар".

Дубецький, секр.

Щоби працювати краще, треба температуру нервів обнизити, всім взаімно порозумітись та планувати. Відносно організаційної праці на лаві це кооператива робітничої преси. Це кооператива ведеться на малу шкалу, за це говориться цифра 220 чисел ми всіли розповсюдити різної революційної газети, як приміром: "Сила", "СельРоб", "Трибуна Робітничая", "Новий Мир" та "Канадський Гудок". Часопіс доставляється до Торонто а останніми часами "Силу" впрод з редакції Львів. Кооператива ведеться підчас підприємств в УРД та на пініах. Варто б поспішити робити друковане слово по хатах, але наш коопертер і ми всі ще цього не пробували, а як що було коли, то це вишло.

З області мистецтва: Стараням відділу устроено представлення в залі УРД, дохід з його призначено на заплатами дову за канцелярські приладдя, як от книжечки, печатку і т. п. Останніми часами устроено розігранку, що принесла для каси відділу около \$9.00.

В неділю, на 9 серпня, відбувся за ініціативою відділу ТОДОВИРНАЗУ т. з. вечір ясення поміч польвизам на Зах. Україні. Цього вечора ТОДОВИРНАЗУ-ки відіграли представлення в патріотичній залі в "Домі незалежного просвітнього товариства". В загальному програмі включались також і бесіди тов. Мельниченко з Торонто, який виводив промову на тему: "Стара й нова доба повновлення Зах. України". Це перший вечір ідейної кооперативної роботи в нашій місцевості. Варто, щоб і надалі такі робітники незалежності покинули та існо співпрацювали по планах ТОДОВИРНАЗУ. Це велика моральна користь для місцевості, а матеріальна для наших рідних братів і сестер в тюрмах від Польщею і другими.

Ось такий загальний бізнес освітньо-організаційний, мистецький, по питанню допомогам, (та байдужо діяльним) у нашому відділі. Постараємось і на даліше про себе звідоляти, якщо такі звідоленнями будуть потрібні і кінечні для ширшого загалу.

Член КР.

ШИРШЕ РОЗГОРНУТИ ДІЯЛЬНІСТЬ У ВІДДІЛІ ТОДОВИРНАЗУ

Торолд, Онт.

Ще на весні ц. р. засновано в нашій місцевості відділ ТОДОВИРНАЗУ.

На перших двох організаційних вічах вписалося було 128 членів. Однак, ще не всі робітники ті, що вписалися, вповнили вступні картки. Багато також членів Секції Молоді записалося, але й автоматично перестали бути членами, бо не вповнили вступних картки.

Зараз в нас нараховується 70 членів, які вже одержали книжечки. В початках засновання нашого відділу заряд не працював як слід і не було співпраці з братніми організаціями і це якраз спричинилося до неактивності членства. Зараз в нас праця починає трохи живіше йти.

На минулих зборах вибрано робкора, який мав би час від часу писати про працю та непрацю до нашої преси.

Найголовнішим нашим теперішнім обов'язком є, щоби ми придбали якнайбільше членів й на це ми думаємо повести ударну кампанію.

В придбавши більше членства, і активності його ми поможимо край "своїм" (а Бенет каже, що його) безпросвітним просвітянам, які не можуть зоразуміти, що таке просвіта. Зі зростом реакційно-консервативного руху в нашій місцевості то й ці просвітяни (як вірні

слути своїх панів), починають собі рити.

Однак, дивуватися нема кому, бо не такі люди, які не розуміють свого положення, підуть за кожним, хто буде кричати на більшовиків та на Радявський Союз. Та й бувають між ними й такі, що день в день вистояють коло брами фабрики і не заставляються над цим кризую та безробіттям.

Коли ж відбувається мітинг безробітних, то ці премудрі просвітяни бояться йти, бо можуть сквітувати їх від безробіття. Таких робітників в нашій місцевості меншає з кожним днем, бо жолудок починає заставляти, щоби голова не дармувала, а думала про вихід та про хліб.

Пробуджуються маси робітничі не тільки в Канаді. Пробудились вони вже й на Західній Україні, і йдуть під проводом комуністичної партії вперед, змагаючи з дороги всяку буржуазну гниль, яка в страху перед смертю влязла в найпоганіший спосіб збиткуватись та тероризувати робітників та селян, яких тисячі знаходяться по фашистських тюрмах.

Тому нашим обов'язком є, щоби ми, українські робітники та фермери, ставали масово до організації ТОДОВИРНАЗУ та допомагали в боротьбі нашим братам на Західній Україні.

Робкор Тодовирназу.

ПЕТЛЮРІВСЬКІ "ПЕКАРНИКИ" ПЛАТЯТЬ РОБІТНИКАМ ПО 4 ЦЕНТИ ЗА ГОДИНУ ПРАЦІ

Вест Торонто, Онт.

"Спільна мова, спільний інтерес" — під таким написом помістив петлюрівський "УГ" допис в 34 числі. Допис підписав зійшов І. Д., не відважився навіть підписати своїм повним іменням. Я хочу й дати відповідь на той допис, бо мов ймення починається теж тими двома буквами, І. Д. (Іван Дідох). Можливо, що хтось з петлюрівських писаків підписав під моє імення. Я заявляю, що нічого не маю спільного з тим дописом, а тим більше з петлюрівським "УГ".

У тому дописові сканулять рипиндя, що мало й жовч не лукне. Сканулять за те, що зараз українські робітники у Вест Торонто пізнали свою помилку в будіванні кооперативної пекарні, і стараються виправити свою помилку. Найгірше лютує петлюрівський писак, що українська партфракція заздужує ту помилкову роботу тих партійних товаришів, що дали втягнути в будіванні тієї хлібної кооперативи і пішли з ворогами робітничого руху.

Оце рішення партфракції до партійців в справі кооперативи було на місці, за таку спільку треба було вдарити. Що та кооператива не є жадною робітничою кооперативою, про це можна переконатись кожнокчасом. Поперше, щодо самих шерів. Робітники мають у ній по

одному-два шерів, а українські фашисти зі своїми жіночками по 20 і більше. Значить, за безпечили за собою кооперативу, щоби бути панями у ній.

Подруге, умовни праці і сама заробітня плата робітників у тій пекарні теж говорять різко, чи та пекарня заслуговує на імення робітничої. Мені оповідав один робітник, що працює у тій пекарні від 19 до 20 години денно і йому платять за те 5 доларів на тиждень. Чи можна гірше визначувати роботу енту? Гадаю, що ні. Думаю теж, що в Індії не менше платять, як у тій пекарні: по 4 центи за годину праці! Так "заробляють" робітники в українській фашистській пекарні.

Це повинні мати українські робітники на увазі і заговорити більше про ту невеличку роботу.

Іван Дідох.

О РАДОСТЕ БЕЗЗМІННАЯ...

Шумейкер, Онт.

"О радосте беззмінная" так десь співається в якомує акафисті. Оцю беззмінну радість мають тепер петлюрівські редактори-бруківки "УГ". Беззмінно радуються так, як співається в акафисті за заарештування чоловічих провідників робітничого руху в Канаді.

На 19 серпня в "УГ" помістили новинку на першій сторінці з таким написом: "Онтеріо забрав комуністів до клітки". Петлюрівські гендіярі думають, що як "Онтеріо забрав комуністів до клітки", вони погуляють собі по спінні українського робітника і бідняцького фермера в Канаді.

Та запередчасна вітха петлюрівської агри. Робітничі вожді не забере Онтеріо, не забере й Манітоба. Не замкне ні жодна капіталістична країна революційного руху трудящих мас. Робітничая кілса приставить на бойові позиції пролетаріату все нових і нових вождів. Не аламати одноплічного фронту працюючих панівній класі, ні й петлюрівським гавкачам. Про це треба пам'ятати уей контрреволюційній українській агри.

Залізняк.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТИ"

Знов! На Виставі 1931 р.

В ОТВЕРТІЙ КОМПЕТИЦІ НА НАЙКРАЩЕ ХАТНЕ ПЕЧИВО З БУДЬЯКОЇ МУКИ

ОДИН ЗОЛОТИЙ МЕДАЛЬ
ДВА СРІБНІ МЕДАЛИ
127 ПЕРШИХ НАГОРОД
337 НАГОРОД РАЗОМ

В ПОВЕРХ 40 РОДІВ ХАТНЬОГО ПЕЧИВА, ЗДОБУЛИ ЗНОВУ ЦІ, ЩО ВЖИВАЮТЬ —

Ці премії виграно на виставах в Брендоні, Келгарі, Саскатуні, Ріджайні, Йорктоні, Естевані, Норт Беафорді й Принс Алберті. Вони обймають білий, чорний хліб та краще печиво, па, булкі, біскіт і всякого рода тістоюда й солодоні в секціях для дорослих і молоді.

ХОЧ ПАТРІОТИЧНА ЗГРАЯ НАМ ШКОДИЛА В ПРАЦІ, МИ ПРОДОВЖАЛИ ЇЇ

\$288.02 на робітничу пресу й організації. Розповсюджували часопіс "Воркер" і революційні брошури, 42 передплатників робітничій пресі, 39 членів робітничим організаціям — така праця в зимовий сезон робітників у Фрейзердейл, Онт.

Фрейзервуд, Онт.

В зимовому сезоні нам довелося працювати при будові електровні в північній Онтеріо у Фрейзердейл. На організаційному полі ми не зробили багато. В нашій праці нам завжди входили патріоти та білогардійці, що доносили про найменший рух компанії. Завдяки їм віддалювала компанія робітників від праці, вбивала сміливість в організаційній діяльності. Приходилось працювати малими гуртами. І хоч як було важко насаджувати оту роботу поміж тутешніми робітниками, ми зробили усе, що було в нашій силі.

За той час ми придбали 42 передплатників для робітничої преси, здобули поміж робітників 39 нових членів для робітничих організацій, зібрали 318 підписів за державною асекурацією від безробіття, сколектували \$282.02 на робітничу організацію й робітничу пресу. Розповсюдили 75 чисел "Воркера" і 60 брошур на англійській мові. Спільні читання ми організували дуже часто. До читання ми мали по над 130 книжок і робітничих часопісів теж було чимало. Ми передплатували "Укр. Роб. Вісти", "Укр. Щоденні Вісти", "Канадський Гудок", "Фармерське Життя", "Новий Мир", "За Більшовизацію", "Сила", "Безбожник", "Цра в д.а." зі СРСР й інші.

Ми придбали на передплату: "УРВ" — \$19.55, "Воркер" — \$10.70, "Новий Мир" — \$70.57.

Іван Шура.

ЗБІЛЬШЕННЯ РАДЯНСЬКИХ ЗАМОВЛЕНЬ В АВСТРІЇ

За офіційними відомостями, наданий від віденської самоуправи гарантійний кредит для замовлень Радявського Союзу в розмірі 25 мільйонів шілінгів, вже використано. В зв'язку з цим; віденська самоуправа пропонує, по закінченні літніх ваканцій подати до лянтарату закон, за яким збільшувється розмір гарантійного кредиту. Одночасно "Нойе Фрайе Прессе" повідомляє, що збільшилася радявські замовлення в Австрії. Гадають розмістити замовлень в електро-промисловості на суму понад півмільйона доларів. Крім того, передбачають закупівлі в сталеливарній індустрії й закупівлі племінної худоби.

ОПРАВЛЯЄМО КНИЖКИ!

Повідомляємо всі відділи наших організацій і все членство та читачів зокрема, що Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство оправляє всякого рода книжки по УМІРКОВАНИЙ ЦІНІ.

Ціна оправи різна: залежить від величини книжки й якості матеріалу.

Дешеві книжки оправляємо в грубий кольоровий папір від 10 до 25 центів за книжку. Дороші книжки оправляються в шкіру (ледегер) від 25 ц. вгору. На більшу скількість книжок дається опуст.

ВИСИЛКУ КНИЖОК НАЗАД ОПЛАЧУЄМО САМИ. ЗА ДОБРЕ ВИКОНАНУ РОБОТУ РУЧИМО.

Замовлення шліть на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, LTD.
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
WINNIPEG — — — MANITOBA

НА ЗАКІНЧЕННЯ ПІКНИКОВОГО СЕЗОНУ

ВІДЛІ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ДІМ У ВІННІПЕГУ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, 6 ВЕРЕСНЯ 1931 РОКУ НА ФАРМІ РЗТ В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Приходить на цей останній пікнік всі. Запрошують на нього своїх знайомих!

ІДЬТЕ ВСІ НА ПІКНІК І КЛИЧТЕ ДРУГИХ!

ЯК ІХАТИ: Беріть стріт кару "Килдонан" і їдьте нею аж до кіща. Там треба аересити на "Сейнт Пол" кару і їдьте нею аж до Фортієр Енцо. На місці нас стрінуть представники пікнікового комітету. Використайте вільний час на відпочинок серед природи і своїх знайомих.

Також можна буде іхати й троком, який буде відходити що пів години від Укр. Робітничого Дому.

КЛИЧЕМО ДІТЕЙ І МОЛОДЬ ВІННІПЕГУ ПРИБУТИ ЦІЄЙ НЕДІЛІ, 6-ГО ВЕРЕСНЯ

НА ПІКНІК НА ФАРМІ РЗТ В ІСТ КИЛДОНАН Там відбудеться

КОНЦЕРТ-ВІЧЕ МІЖНАРОДНОГО ЮНАЦЬКОГО ДНЯ

Міжнародний Юнацький День — це день усього робітничого дітвори й молоді світу. Приходьте й ви усі юнаки Вініпегу в неділю на КОНЦЕРТ-ВІЧЕ, станьте поруч ваших товаришів і товаришок усього світу та заявіть свою готовність до дальших, ще гостріших класових боїв.

Старші робітники й робітничі теж повинні впарі зі своєю дітворою й молоддю відзначити цей день і прийти на пікнікову площу РЗТ.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 3-ІЙ ПОПОЛУДНІ

ВСІ НА ПІКНІК ІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЮНІ ГОЛКОВИХ РОБІТНИКІВ КАНАДИ!

СТАРАННЯМ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЮНІ ГОЛКОВИХ РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

В ПОНЕДІЛОК, 7 ВЕРЕСНЯ 1931 Р. (ЛЕЙБОР ДЕЙ)

НА ФАРМІ РЗТ В ІСТ КИЛДОНАН

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ПІКНІК

В ПРОГРАМІ: МУЗИКА — ЗАБАВИ — СПОРТ

Троє на пікнік будуть відіждати кожної години від Укр. Роб. Дому і Либерті Темпл.

ІДЬТЕ ВСІ І КЛИЧТЕ СВОЇХ ЗНАЙОМИХ!

ВРАЗІ НЕПӨГОДИ, ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ У ВОРКЕРС СЕНТЕР, В 8-ІЙ ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ.

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ

"КЕНЕДІСН ЛЕЙБОР ДЕФЕНДЕР"

Ілюстрований місячник Канадської Робітничої Оборончої Ліги.

В нєму є точні інформації про арештування бойових робітників та про поліцейські напади на організації робітничої класи, як теж інформації щодо оборончої діяльності в зв'язку з цим.

Передплата: \$1.00 на рік; 60ц. на півроку.

— Пишіть до —

CANADIAN LABOR DEFENDER
Room 308—331 Bay Street Toronto, Ontario

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВАЖНЕ для ЧЛЕНІВ ВІДЛІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ.

Оним повідомляється всіх членів відлілу ТУРФДІМ у Вініпегу, що —

В НЕДІЛЮ, 6 ВЕРЕСНЯ

— відбудуться —

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ

на яких делегати з 12-го З'їзду ТУРФДІМ дадутъ звіт.

Обов'язком кожного члена й членкині прийти точно о год. 8-ій вечером до театрального салі Укр. Роб. Дому у Вініпегу. Заряд.

СПІВАКИ І ОХОЧІ СПІВАТИ НА СЦЕНІ УКР. РОБ. ДОМУ

Васе сезон нашої праці набагатоється. Концерти ждуть співаків. Час поспівати вичення пісень. Приходьте на пробні співу у вівторок і в четвер від години 8 увечері. Пробні відбудуться в Укр. Роб. Домі. Приходьте!

ЗМІНИ В РОЗПОДІЛІ НАВЧАЛЬНО-ПРАЦЬ УРДІЦКОЛУ У ВІННІПЕГУ

Класа початкувача — понеділок 5—7 год. увечері й субота 11—1 год. рано.
Класа 1-ша — четвер 5—7 год. увечері й субота 9—11 год. рано.
Класа 2-га — вівторок 5—7 год. увечері й субота 11—1 год. рано.
Класа 3-тя — середа 5—7 год. увечері й субота 9—11 год. рано.
Класа 4-та — понеділок 5—7 год. й п'ятниця 5—7 год. увечері.
Класа 5-та — понеділок 7—9 год. й четвер 5—7 год. увечері.
Класа 6-та — понеділок 7—9 год. й четвер 7—9 год. увечері.
Курс старшої молоді — середа 7—9 год. й п'ятниця 7—9 год. увечері.

ВІННІПЕГ, МАН.

Старанним Російського Робітничого Кабону у Вініпегу відбудеться в суботу, 5-го вересня, в 8-ій годині вечером в Німецькому Робітничому Домі КОНЦЕРТ І ЗАБАВА. В програмі входить російські народні й революційні пісні, декляції, танки й музика. Вступ для всіх 15 центів. Початок в годині 8-ій вечером. Заряд РРК.

Старанним Польського Робітничого Товариства у Вініпегу, відбудеться в суботу, 5-го вересня, в 8:30 годині вечером в салі Польського Робітничого Дому ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Просимо якнайчисленнішу участь. Вступ за добровільними датками. Заряд ПРТ.

Шкільний Комітет Польського Робітничого Товариства повідомляє, що школа для дітей відбудеться два рази на тиждень — в поеділок 5—7 год. від 6 до 8-ї годині вечером. Прохачьтесь родичів-членів і симпатиків нашої організації, щоб посприяти вписати їх до нашої школи. Вписувати можна кожного понеділка і середи від год. 6 до 8 вечером в Польському Робітничому Домі, при ул. Принс і Пичард. Шкільком.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДЛІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

— відбудуться —

В НЕДІЛЮ, 6-ГО ВЕРЕСНЯ

В УКР. РОБ. ДОМІ

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Звіт заряду за останній рік.
2. Обговорення плану праці на слідуючий рік.
3. Вибір нового заряду.

Заряд шераз пригадує членам, щоб принесли мінуту, без рішечки, чи вони є всі розподілені, чи ні. Не забувайте також виринати свої залегкі вкладки. Обов'язком кожного члена і кожної членкині прийти на час. Родичів просимо звернути увагу на те, щоб молодь знала, що такий мінит відбудеться. Початок зборів ТОЧНО в 10:30 годінні рано. Заряд СМ.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДЛІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

— відбудуться —

В ПОНЕДІЛОК, 7-ГО ВЕРЕСНЯ

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В 8:15 ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ

Приходить всі на час, бо є багато важких справ до вирішення. Нових членків радо вітаємо. Заряд.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДЛІЛУ РЗТ У ВІННІПЕГУ

— відбудуться —

В ЧЕТВЕР, 10 ВЕРЕСНЯ

в годині 8-ій вечером.

Вкладки приймаються від години 7-ої вечером. Обов'язком всіх членів і членкині прийти на місячні збори, бо є багато важких справ до вирішення.

Нових членів радо вітаємо. Заряд РЗТ.

Dr. F. RYBAK

(M.D., C.M., L.M., C.C.)
Лікар, оператор і акушер з практикою в Шіаго, Монреалі й Вініпегу.
Операції виконують в шпиталях.
OFFICE: COR. SELKIRK & MCGREGOR STS. — PHONE: 55 323
RESIDENCE: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG — PHONE: 54 000

"НЕМАЄ ГРОШЕЙ, НЕМАЄ СВИСТУНА, НЕМАЄ Й ЙОГО ВІДЧИТУ" — ЗАГОВОРІВ ГОЛОВА

Вєнувер, Б. К.

В неділю, 8 серпня, в 8-ій год. вечером, перед салею патріотичного товариства у Вєнувер зібрався гурток людей, які взнали з "Українського Голосу", що цего вечера дан "добро-дід" Свистун виступить відчит вєнуверським СУС-ам. В 5 годінні попросили все панство до салі, бо вже починається. Пішли ми. Коли загало світло на салі відірано представлення ось якого змісту:

"Сиди дома та пильнуй хати".

Дів в Рад. Союзі в теперішній час. Коло стола сидить сєлєнин і доказує жінці, що колектив є корисний для сєлєни. Жінка переконує, що ні, бо хоч ніяк парем не було спільнику, не було що їсти, а такі було краше жити, бо чоловік сидів дома, та любувався жінкою, а тепер ходить на зібрання. Коли чоловік пішов на зібрання, то жінка поклялася червоноармійцю (якого представили як злодєжєра) і говорить, що її чоловік буржуа, а коли чоловік вертає додому, червоноармїєць бє його нагаєм, а потім в'язє. Жінка зльєсьє свого чоловіка і далі переконує, що бальовици то злодєжєри і радить йому не ходити на зібрання. Сєлєнин вискакує на стїбєць і починає говорити, а жінки своєї промови дає ось яку пораду для сєлєни Радєського Союзу, яка мала б послужити і нам "чесним гостям". Ось та мудра рада вкороті: Сиди дома та пильнуй хати.

І не розумна це порада? Нашим патріотичним провідникам хотїлось б, щоб ми сидїли вдома, та пильнували хати. Те саме хочє і буржуазний КОНЦЕРТ І ЗАБАВА. В програмі входить російські народні й революційні пісні, декляції, танки й музика. Вступ для всіх 15 центів. Початок в годині 8-ій вечером. Заряд РРК.

Шкільний Комітет Польського Робітничого Товариства повідомляє, що школа для дітей відбудеться два рази на тиждень — в поеділок 5—7 год. від 6 до 8-ї годині вечером. Прохачьтесь родичів-членів і симпатиків нашої організації, щоб посприяти вписати їх до нашої школи. Вписувати можна кожного понеділка і середи від год. 6 до 8 вечером в Польському Робітничому Домі, при ул. Принс і Пичард. Шкільком.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Важкі збори обох підділїв Сєкції Молоді в Іст Килдонан, Ман., відбудуться в неділю, 6-го вересня, в 11 годінні рано в Укр. Роб. Домі. На цих зборах буде даний звіт з 4-ої Конференції Сєкції Молоді ТУРФДІМ. Обов'язком всіх членів прийти. Заряд.

Цим повідомляється чєство відлілу ТУРФДІМ в Іст Килдонан, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відлілу відбудуться в неділю, 6 вересня, о годині 2 пополуночї. Обов'язком кожного члена прийти на збори на час. Заряд.

МОЛОДЬ І СТАРШІ ВСІ НА ЗАБАВУ!

Старанним зарядів робітничих організації, які гуртуються при Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан, відбудеться в суботу, 5-го вересня, в Укр. Роб. Домі ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ, на яку запрошуються всі робітники і робітничі дїти. Обов'язком кожного члена прийти на збори на час. Заряд.

Цим повідомляється чєство відлілу ТУРФДІМ в Іст Килдонан, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відлілу відбудуться в неділю, 6 вересня, о годині 2 пополуночї. Обов'язком кожного члена прийти на збори на час. Заряд.

ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКИМ РОДИЧАМ МІСТА САСКАТУНУ, САСК.

Подєється вам до вїдома, що Українська Робітнича Дїточа Школа при Укр. Робітничім Домі розпочнєтьєся з днєм 15-го вересня ц. р.

Нєколи маєте дїти в шкільному вїдї хочєте дати їм належєне пролетарське виховання, якї дїстанє б робітничий свїтогляд й змогли б розвиртєтися мїж злєм а добром, вивиртєте свої дїти до УРДШколи. Впис вичнєтьєся на 24-го серпня й триватимє до 14-го вересня. Дєя вписування дїтвори згодуєтьєся до офісу УРД мїж 8 а 10 годиною кожного вечєра. Наука відбудєтьєся на новій книжковій систємі. Шкїлком.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ РОБІТНИКІВ, ЯКІ НЕ МАЮТЬ СТАЛОЇ АДРЕСИ В КАНАДІ

Коли хто з робітників в Канаді зараз не має сталої адреси, а бажав би стало перєписуватися в рїзних справах з своїми рїдними чи близько знайомими в Європі чи Канаді, так наше Бюро радо годїтьєся перєслати вську почту, яка наспїє до, кого на адресу нашого Бюро.

Просимо перше всего повідомити нас, що Ви подєєте свою адресу на наше Бюро та заразєм подєятимє нам свою найновїшу адресу, а ми вжє зробимо для Вас все прочє. — Наша адреса:

INFORMATION AND FINANCIAL BUREAU
600 Selkirk Avenue Winnipeg, Manitoba

Dr. V. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Бонїфєс.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG — PHONE 55 866
(На місці д-ра Гержабека.)
Урадує також вечєрами.

КУЗИК І ДЕМКІВ — ПЕРШОРЯДНІ КРАВЦІ

які зроблять вам прекрасне убрання, чи весняне пальто з доброго воїнного сукна по дуже низьких цінах — від 27 до 45 доларів. Запєвнємо, що вповні будєте вдоволені.
814 MAIN ST. (Cor. Jarvis) — PHONE 52 783 — WINNIPEG

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Робимо убрання до мїри з доброї матерії і сукна. Коли Вам потрібно гарне убрання або літній плащ, так заходїть до нас, бо ми даємо великий оупст. Цїна попередно була \$35, тепєр \$29; попередно \$40, тепєр \$33; а ті що коштували \$45, тепєр по \$38. За вдоволення ручимо. Також чистоно, прасуємо і направиємо.
A. СНОМА — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

СЕЙНТ БОНІФЕРС, МАН.

Старанним відлілу ТУРФДІМ у Сейнті Бонїфєс відбудєтьєся в неділю, 6-го вересня ц. р. при Арчбала (напроти Сїті Флаєр Мілє) ВЕЛИКИЙ ПІКНІК. На пікніку, як звичайно, будєтьє холодної напївки, смєтанї перєкусї, а крєм того будєтьє приправати до танця знаменита орєстра. Прийдїть на пікнік громадно, та кличте другїх. Комітет.

МОНРЕАЛ, КВЄ.

Шкільний комітет ТУРФДІМ в Монреалі, подєє до загального вїдома українським робітничим родинам, що впис дїтей до УРДШколи почнєтьєся 24 серпня і триватимє до 9 вересня 1931 р. Тодї ввє апочнєтьєтьєся практичєна наука в школі. Вписи відбудєтьєся від год. 8 кожного вечєра в дїлокалі товариства.
Prince Arthur Hall 8,
Prince Arthur Street, E.

В дні отворєння школи мають обов'язково явитися разом з дїтворою і родичї, якї рївночасно відбудєтьє свій мїніг в бїжучих шкільних справах. Шкїлком.

ПОШУКУЮ свого сина Нїколу Турєського з мїста Заставни, Буковина. Бєз звнєк три роки, як я мав останній лист від нєго. Лист писаний був з Солєбури, Онт. Хто з знайомих знає, дє мїй сїн Нїкола перебує, прошє повідомити мєне на пошучу адресу:
PETRO TURECKI
(107) Box 250, Fort Frances, Ont.

НА ПРОДАЖ хата на 5 кімнат з двома пєтрами й тоїдєтом. Є також ванна й гаряча вода. Крім хати на 50 футовий лїтєє і також гєрєдє і курник. Хата добре облєдана в вїнїтїлї. До стрїт карї два блєки до українськїї і англїйськїї школи близько. Також маю на продаж 140 акрову фарму, 15 мїль від мїста. На цїй фармі є дєрєво з доброю водою. Продам дєшево — за половину готївки, а рєшту на лєгкїї сплатї.
PETER SHADNY
715 GORE STREET
(107) WEST FORT WILLIAM, ONT.

ПОТРІБНО українськїї дївчинї до хатньої роботи. Робота стала, платня пїсля угоди. Згодуєтьєся на пошучу адресу:
Mrs. M. GREGORACK
45-2ND AVENUE, EAST
NORTH BAY, ONT.

НА ПРОДАЖ 50-акрова огорожена фарма мїж Гемїлтон а Сейнті Кєтерїне, Онт. 25 акров овочєвої фарми, 3 акри. дїса, будївкї новї, три крївнїї, близько до головної дорогї, залїзничїї стачїї. Цїна \$6,000.00. По бїжчїй інформації пропонує згодуєтьєся на адресу С. Бурак, 15 Euclyd Ave. Toronto Ont., або Н. Калмучнї, Box 4 P. O. Vineland, Ont. (107)

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
Новї і уквашнї мебїл випродуємо і купуємо вського роду мебїл — офісовї і хатнї. Новомоднї кухнї "Емпайр", гарантованї "Чєстєр-філд" по фабричній цїні. П'яно "Гайманна" як новє, коштувало \$675, зараз продаєм за \$175. П'яно "Плєєрс" і звичайнї, від \$35.00 впро. Граммофони, машини до шиттє та Сїнгєр, допомогнї постєлї вимїнюємо за старї і так само уквашнї кухнї і шафи на шматтї і на книжкї; столик до писання й вські иншї рїчї. Більшї рїчї даємо на сплатї.
А. МИРЛОВИЧ
610 SELKIRK AVE., WINNIPEG

ПРИСІЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коло перєздєтє з одної мїсєловї до другїї або перєносїтьєся з одного помєшкання до другого, то не забудєтьє повідомити зараз нашу адмінєстрацію, аби змїнила Вашу адресу. При цїм не вистарчїть подати тїльки нову, але кончє потрібнє подати і стару Вашу адресу.

Від інформаційного і фінансового бюро у Вініпегу, Ман.

ВІД ІНФОРМАЦІЙНОГО І ФІНАНСОВОГО БЮРА У ВІННІПЕГУ, МАН.

Якщо Ви хочєте перєслати дєшо грошєй Вашим рїдним лї близько знайомим в старому краю — поручїть цє ІНФОРМАЦІЙНОМУ І ФІНАНСОВОМУ БЮРУ. (Жадайте табличкї грошєвих перєслєков.)

Якщо Ви думаетє іхати до краю — владїтьєся з цєю справою до ІНФІНБЮРА, а воно дасть Вам всї потрібнї інформації вїдносно цїни на шифартї, паспорту, вїзів та іншє. Хто хочє спровадити до Канади свою жінку чи дїти — хай поручїть цє ІНФІНБЮРОВІ.

Якщо хочєте подєватися о горожанськїї папєрї Канади — поручїть цє ІНФІНБЮРОВІ.

Якщо хочєте виробити контракт, повновласть чи який иншї нотарїальний документ — поручїть цє ІНФІНБЮРОВІ.

Нашє Бюро тїсно співробїтнєчє з робїтничо-фармерськими організаціями і має їх повнє повєртя.

Обов'язком всїх робітників і бїдних фармерів є підтримувати тїльки своє робїтничо-фармерськє бюро, бо воно є створєне робїтниками і фармерами для залагоджування їхнїх клопотавих справ; воно є ними самими контрольованє.

У всїх справах заходїть або пишїть на адресу:

INFORMATION AND FINANCIAL BUREAU
600 Selkirk Avenue Winnipeg, Manitoba